

שכיבי ניצוצי אור
במעלת שגב

פרשת קדושים

המיוחד בה או
בחלקים ממנה
לצד דברי הסה"ק
בפרשה על
קדושת הזמן
מענינא דיומא

קדושתה השפעותיה
לדורות ורוממותה.

אין להוציאו מביהמ"ד עד אחר שב"ק

העיד רבי שמעון
בן אלעזר משום רבי שמעון בן חנניא כל הקורא
פסוק בזמנו מביא טובה לעולם. (סנהדרין קא)

כשבאו חברי'א לפרשה זו היו שמחים *
 עוד על סגולת ומעלת הפרשה *
 לקראת שבועות * ואהבת לרעך כמוך *
 קדשם בקדושת השבת * * בימי הספירה *
 הבטחה שיהיו קדושים * נאמרה בהקהל * אשר
 קדשנו במצוותיו * ענינים שונים *

לעי"נ
 הרה"ח
 שמעון
 יעקב
 איילנברג
 נלב"ע
 כ' שבט
 תשפ"ג

פרשת קדושים
 לע"נ
 מרת ציפורה גולדה
 בת הרב יעקב יוסף
 ת.נ.צ.ב.ה.

כשבאו חברייא לפרשה זו היו שמחים

לשון הזהר - הפלגות גדולות
במעלת ושבת הפרשה

תאני ר' אבא. פרשתא דא כללא דאורייתא היא. וחותמא דקושטא דגושפנקא היא. בפרשתא דא אתחדשו רזין עלאין דאורייתא. בעשר אמירן וגזרין וענשין, ופקודין עלאין. דכד מטאן חברייא לפרשתא דא - הוו חדאין. [= פרשה זו כלל התורה, וחותם אמת של החותמת היא, בפרשה זו התחדשו סודות עליונים של התורה, בעשר אמירות וגזירות וענשים וצווים של מעלה, וכאשר באו החברייא לפרשה זו, היו שמחים].

זהר הקדוש פ' קדושים דף פא.

שמחה לתלמיד שלומד באותו ענין עם רבו

אאז"ל (החידושי הרי"ם) אמר בשם הרבי ר' בונם ז"ל: משל, לתלמיד שלומד אצל רבו, אותו השיעור שלומד בפני עצמו - שיש לו שמחה. וכן כאן "קדושים תהיו" כי קדוש אני. השיעור בפני עצמו הרי הוא מה שאיתא, 'קדש עצמך במותר לך'.¹

אמרי אמת קדושים, תרצ"ה

הסוגיא שהרבי לומד

הרבי רבי בונם ז"ל אמר על דרך משל, ב'חדר' אחד למדו הרבה תלמידים עם מלמד, ולא נודע מי הטוב שבהם. אך כשהמלמד לומד לבדו, ולוקח אחד מהם לסיוע, אז מבינים כולם כי ההוא הוא הטוב שבחבורה, ובודאי יש לו לתלמיד זה שמחה גדולה, שרבו בחר בו ללמוד עמו, כי עוסק עמו באותה סוגיא שנלמדת. כך אמר הקב"ה לבני ישראל, "קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' אלוקיכם", שתלמדו אותו שיעור קדושה, מה שקדוש "אני ה' אלוקיכם". האדמו"ר הרה"ק רבי יעקב דוד זצוק"ל מאמשינאוו כששמע זאת ממני, אמר לי שדבר זה מרומז בסוף הפרשה, "והייתם לי קדושים, כי קדוש אני ה' אלוקיכם, ואבדיל אתכם להיות לי". על כרחך שבסדר קדושה אני. ונתלהב הרה"ק מאמשינאוו זצוק"ל ואמר בשם הרבי ר' בונם ז"ל, "קדושתי למעלה מקדושתכם". "קדשים" - חסר ו'. "קדוש אני" - כתיב מלא. 'מקדושתכם', אחרי שתהיו קדושים - אז יתגדל כביכול עוד למעלה. [תורת שמחה אות פ"ט, בשם אביו של רבי יוסף לעוונישטיין הרב מסעראצק זצוק"ל]

קול מבשר, פרשיסחא אות יא

בתוספת נופך

כ"ק אא"ז מרן אדמו"ר [ה'אמרי אמת'] זצוק"ל מגור אמר, איתא בזוה"ק, 'כד מטאן חברייא לפרשתא דא, הוו חדאין', ואמר הרבי ר' בונם מפרשיסחא זצוק"ל,

¹ וראה בית ישראל אח"ק תשי"ב שמביא זה, ומבאר יותר הלשון: והגיד כ"ק אאז"ל בשם החידושי הרי"ם בשם הרבי ר' בונים מפרשיסחא, שהתלמיד לומד ומגיע להשיעור שהרבי גם כן לומד, יש לו שמחה. שיבין יותר את השיעור. וזה ענין הקדושה. אדם מקדש עצמו מלמטה מקדשין אותו למעלה...

לעיי"נ מרת

פרומא

פערל

יהודית

בת הר"ר

יהודה אריה

וידר

נלב"ע

ב' אדר

תשפ"ה

משל על זה, שהתלמידים הלומדים אצל הרבי, ולומדים מקודם הגמרא לעצמם, ואחר כך שהרבי לומד גם כן זו הגמרא - הם שמחים. כמו כן כאן. הם עסקו תמיד בקדושה, וכשהגיעו לפרשת 'קדושים תהיו' - שמחו. והוסיף כ"ק אא"ז מרן אדמו"ר זצוק"ל ואמר, איתא, שבסדרה זו יש עשרה פעמים אני ה', ועשרה פעמים אני ה' אלקיכם, כנגד עשרת הדברות. (אולי אמר זה בשם אא"ז הרה"ק החי' הרי"מ זצוק"ל). היינו, עשרה פעמים "אני ה'", זה כנגד מה שהתלמידים לומדים מקודם בעצמם, והעשרה פעמים "אני ה' אלקיכם", זה כנגד מה שהרבי לומד אחר כך אתם.

² ליקוטי יהודה פר' קדושים

שמחת לב החברייא

על הקדושה שנשפעת מלמעלה

קדושים תהיו כי קדוש אני ה', איתא בזוה"ק, כד מטאן חבריא לפרשתא דא הוו חדאן, להבין זאת השמחה מה זה עשו כשהגיעו לפרשה הזאת, יותר מכל הפרשיות שבתורה, אמנם י"ל, כי הנה ידוע כי כן דרך כל מבקש ה' אשר לבו נרעש ונפחד תמיד, ותמיד הוא בעיניו רחוק בתכלית הריחוק מהקדושה, והחבריא קדישא היו לגודל המבוקש שבלבם היו רחוקים בעיניהם מאוד מהקדושה, ולבם נשבר בקרבם באמרם איככה נוכל לגשת אל הקדושה, אמנם כד הוו מטאן לפרשתא דא שאמר השי"ת קדושים תהיו בדרך כלל, בלא שום מצוה פרטית, רק תהיו אנשים קדושים... ומי יאמר זכיתי לבי, קדשתי מעשי, אמנם על זה משיב השי"ת "כי קדוש אני ה'", אשר הפסוק הזה לכאורה הוא בלתי מובן כלל, לתלות טעם קדושת נברא בקדושת הבורא יתברך, אשר אין ערך ודמיון ותפיסה ביה כלל,

אמנם הפירוש הוא, שאל יפול לב האדם המבקש לאמר מה כחי כי אייחל להתקדש, כמאמרו "קדושים תהיו", על זה התשובה כי קדוש אני ה', היינו אף כי מצדך באמת ח"ו אפס תקוה, אמנם הבא לטהר ולהתקדש מקדשין אותו משפע קדושה העליונה, וכמו שכתוב [* במקום אחר] כי קדוש אני ה' מקדשכם, וכלום חסר מצד המשפיע, וזאת היתה השמחת לב מבקשי ה' האלו, כד מטאן לפרשתא דא.

³ תורת אמת, לובלין, קדושים

² מובאים בזה כמה נוסחאות על מהות אותה שמחה של התלמיד, על פי דברי האמרי אמת כלולים ב' בחינות, האחד שכאשר עוסקים באותו שיעור שהרבי עוסק בו לעצמו, וכולו מונח בה, הוא מטעים ומנחיל בטוב טעם את אותה סוגיא ביתר שאת, והשני שהשמחה היא לתלמיד, אחר שלמדה היטב לעצמו, והוא ערוך ומוכן לשיעור, יכול לירד לסוף דעתו של רבו, ומוסיף עליה נוסחתו של אב"ד סראצק לפני הרה"ק מאמשינאב... שעוד מעלה הגורמת שמחה לתלמיד, היא על עצם הבחירה בו, ללמוד עמו אותו סוגיא, שמכאן ראייה שמתאים הוא לברר עמו סוגיא זו, בבחינת 'תלמיד המחכים את רבו'

³ וראה עוד שם: וי"ל כי הפסוק הזה בא לחזק לב האדם, הרוצה לגשת אל הקדושה לקיים 'קדושים תהיו', שידוע שענינו הוא הפרישות, וכדאיתא במדרש "קדושים תהיו" פרושים תהיו, וידוע כי עיקר ענין הפרישות הוא 'קדש עצמך במותר לך', שהוא לגדור בעדו, שלא יהיה בו שום התחלת שליטת התאוה, כי לאח"כ כשכבר שלט בו, קשה מאוד לעצור בעד

להשיג הקדושה אפשר רק ע"י שמחה

קדושים תהיו שיהיה לכם הוי' בקדושים וכו', איתא בזה"ק פר' קדושים כד מטאן חברייא לפרשתא דא הוו חדאין, דזה קדושים תהיו פרושים תהיו, וזה להיבדל מכח עוה"ז, רק ע"י השמחה שבאים לכח עולם העליון. [דהנה] בחודש אייר היתה מלחמת עמלק וכל מגמתו להביא באדם עצבות ח"ו, ולזה היתה המלחמה שלו קודם מתן תורה, כי אין שמחה כשמחת התורה.

וזה דאיתא בזה"ק כד מטאן חברייא לפרשתא דא הוו חדאין, דזה דאיתא קדושים תהיו וגו' כדאיתא בשם המגיד זצ"ל דיש נחש ועקרב, נחש מחמם לעבירה רח"ל, ועקרב מקרר למצוה, וזה אשר קרך וכו' וזה קדושים תהיו בכפילא כנ"ל. וזה אין עצה רק להיות חדאין, ע"י השמחה מנצחים אותו, דכל עצתו ע"י ואתה עייף ויגע וכו' להביא עצבות בהאדם ועי"ז הוא שלו רחמנא לצלן, וע"י השמחה מנצחין אותו, וכחו גם מגיאות כדאיתא, ולזה כמו שאמר הרבי ר' בונים זצ"ל דהעצבות היותר טוב מלובש בגיאות, והשמחה היותר קטנה מלובש בעניות.

יבן פאר קדושים

שמחת החברייא

כי ע"י הזוהר ישובו בתשובה ויגאלו

בזוהר הקדוש פרשת קדושים (ח"ג דף פא.) כד מטו חבריא לפרשתא דא, הוו חדאין. ונראה לבאר כי אמרו בפרשה זו "קדושים תהיו" דייקא, פירש שאין ציווי בלבד, דהוי ליה למימר קדושים היו, אלא הבטחה "קדושים תהיו", וכמו שכתב הרמב"ם וכבר הבטיחה תורה שישראל יחזרו בתשובה, וכמו שכתוב (דברים דל) "באחרית הימים ושבת", ומיד יגאלו, עיי"ש בהלכות תשובה (פ"ז הלכה ה')

התאווה, והנה יוכל ח"ו האדם לדמות בנפשו ב' טענות כוזבות נגד הפרישות, א' כי התאוות המדומות ערבים ונעימים לנפש הבהמיית, ושכר הטוב הצפון לצדיקים הפרושים, רחוק מן העין, מול זה בא המאמר "כי קדוש אני ה'", היינו אני ה' יוצר הכל, וכל התאוות וההנאות ג"כ אנכי עשיתי, ואני בעצמי מעיד עליהם כי המה אין ואפס, ואין שום ממש בכל הבלי העולם, ויותר טוב להיות פרוש ומובדל מהם, ולהתדבק בקדושה אשר רב טוב צפון בה, וזהו "כי קדוש אני ה'", אמנם אף לאחר הידיעה הזאת באמונה שלימה כי כן הוא, עוד יוכל האדם לחשוב, באיזה אופן אוכל להתגבר בקדושת הפרישות, הלא התאווה שולטת ומתגברת על הרצון, והיא מושלת בגבורתה ותוקפה על האדם בעל חומר, לזה מסיים "אלהיכם", שהוא תקיף ובעל היכולת שלכם, ואנכי הנותן לכם התקיפות והיכולת להתגבר נגד התאווה, ובשתי אלה הידיעות יתחזק לב האדם להתגבר בקדושה, ולדחות מאתו כל התאוות המדומות, ויהיה לבו נכון בטוח כי ה' יגמור בעדו לטובה,

ולזה נאמרה פרשה זו בהקהל, כמ"ש "אל כל עדת בני ישראל" היינו שבשתי אלה הידיעות, יוכל כל אדם לגשת אל הקדושה, באין יוצא מן הכלל הזה, שלא ידמה ח"ו כי לא יוכל לגשת אל קדושת הפרישות, רק מי שהוא מגזע קודש, לצד ששרש לידתו בקדושה וטהרה, ולצד זכות אבות, או מי שיש לו לב רחב בתורה, וכדומה, על זה בא המאמר "דבר אל כל עדת בני ישראל", הכל בכלל, ואין גם אחד מבחון.

והנה איתא ברע"מ (זוה"ק ח"ג דף קכד:) **בזיהרא דא** יפקון ישראל מן גלותא, כי נמשך מזוהרא עלאה **אימא עילאה** תשובה, כידוע ליודעי חן. נמצא כי ע"י הזוהר הקדוש ישובו ישראל, ויפקון מן גלותא, ויהיו קדושים. על כן חברייא היינו רבי שמעון בן יוחאי וחביריו **שהיברו הזוהר הקדוש**, כד מטו לפרשתא דא הוו חדאן, כי זכו שעל ידם **ישובו ישראל ויגאלו** במהרה בימינו אמן כן יהי רצון. דברי שלום קאדינוב, ל"ג בעומר

הלשון במצוה 'אל כל עדת בני ישראל',
לא נמצא רק בפרשה קדושים

לא מצינו בשום מצוה שנאמר "אל כל עדת בני ישראל" רק פרשה זו, היינו אם נאמר "אל ראשי המטות", ידמה לפשוטי בני ישראל איך שייך אלינו פרשת קדושים, זה שייך אל ראשי המטות, לזאת נאמר "אל כל עדת בני ישראל" היינו שכל אחד מבני ישראל יוכל להיות קדוש.

"כי קדוש אני", היינו כמו שאומרים העולם: **אם האב הוא עשיר, אין לבנו מה לדאוג**, והיינו "כי קדוש אני" ויש לי קדושה עבור כל אחד מבני ישראל.

חשבה לטובה, אלכסנדר, קדושים ⁴

⁴ וראה דברי יואל, סאטמאר, קדושים ח"ו קנח: אפ"ל עפ"י דברי הרמב"ן ז"ל מה שנאמרה פרשה זו בהקהלת כל העדה אחד מהם לא נעדר, יותר מבכל המצוות, דהנה כל התרי"ג מצוות שמירתן שוה בכל ישראל, ואין כל הבדל בין כני העליה לפשוטי העם, כולם חייבים בקיום המצוות בכל פרטיהן ודקדוקיהן, משא"כ מצות קדושים תהיו שענינה אזהרה לפרוש מן המותרות כאמרם ז"ל קדש עצמך במותר לך, ואזהרה זו אף שהיא נוהגת בכל אדם, מ"מ אין ענינה ובחינתה שוה בכל, כי הכל תלוי בטבע האדם ותכונתו מדרגתו ובחינתו, כי לא הרי חובת הפרישה באיש ההמוני כחובת הפרישה בבני העליה, והכל לפי מה שהוא אדם, וא"כ נמצא דאין ללמוד מאחד לחבירו בעניני קדושה ופרישות, כי אין שיעור וגבול למעלות הקדושה.

ולפיכך הוצרכה פרשה זו להיות נאמרת במעמד כל עדת בני ישראל, דאילולא זאת מי שלא היה באותו מעמד היה יכול לטעון ולומר כי לא אליו מכוון ציווי זה, כי לפי מצבו ומעמדו אין הוא בכלל חיוב פרישה מן המותרות, ולא נאמרה פרשה זו אלא לבני העליה מובחרים שבעם, אשר המה במדרגה זו להתקדש במותר להם. וכדי להוציא מכך נאמרה פרשה זו בהקהלת כל עדת בני ישראל, כדי להודיעם כי פרשה זו נוהגת בכל אחד ואחד מישראל לפום דרגא דיליה, ואין לשום אדם לפטור עצמו ממצוה זו. אלא כל אחד מישראל באשר הוא שם עליו להתבונן ולשום לב לתקן מדותיו, ולזכך חומר גופו, שיוכל לעלות במעלות הקדושה, כל יחיד ויחיד לפי מדרגתו ובחינתו, וידע וישכיל כי כל שער משערי הקדושה אשר יבא אל תוכו, עדיין ישנו בגדר הכנסה למעלה ממנו, כי אין שיעור וערך לדרגות הקדושה, המזומנים לכל הרוצה ליטול את השם, כמ"ש האה"ח הקדוש. ולפיכך פרט הכתוב בפרשה זו דבר אל כל עדת בני ישראל, להודיע כי חיובא רמיא על כל אדם לקיים מצוה זו, ואין אתה בן חורין להבטל ממנה.

עוד על סגולת ומעלת הפרשה

קריאת פרשת קדושים מביאה קדושה

נראה שקריאת הפרשה של קדושים מביאה קדושה על האדם, ובזוה"ק (פ"א.) ד'כד מטאן חברייא לפרשתא דא הווי חדאן', ורחוק לומר דהשמחה היתה, מחמת דבפרשתא דא אתחדשו רזין עלאין דאורייתא לבד, כנראה מפשטות לשון הזוה"ק, שהרי בכל הפרשיות לא נמנעו מהן רזין עלאין, אלא ודאי שהשיגו תוספת קדושה עליונה, ואולי זה גרם להם שגם החידושין ברזין עלאין היה להם באופן אחר, ואין אתנו יודע עד מה.

5 שם משמאל קדושים תרע"א

בשעת מסירת פר' קדושים

נקהלו ובאו כל הנשמות העתידות

אפ"ל כי בעת שנאמרה לישראל מצות קדושים תהיו, שהיא פרשה שרוב גופי תורה תלויים בה, היו באותו מעמד כל הנשמות העתידות להברא, ומה גם שמצוה זו עיקרה נאמרה בעבור הדורות הבאים, להזהירם על שמירת הגדרים והסייגים שהם עתידים להצטוות מפי החכמים הקדושים, ועל תיקון המדות, ולהתקדש במותר להם, שהוא היסוד לשמירת כל התורה כולה.

יתכן דכשם שבשעת מתן תורה נמצאו והיו כל הנשמות העתידות להבראות, למען יקבל כל אחד חלקו המוכן לו בתורה, כמו כן בשעה שנאמרה לישראל מצות קדושים תהיו, שהיא אזהרה השייכת לדורות הבאים, נקהלו ובאו כל הנשמות העתידות להבראות, כדי ששיגו מצוה זו הנוגעת להם.

דברי יואל קדושים ח"ו קיב.

סגולה ללמוד פרשת קדושים עם כל שרשי המצוות

במדרש (ויקרא רבה כד, ה): שיש שלוש פרשיות שיש בהם שישים מצות, והם פרשיות בא, ומשפטים, וקדושים. ודבריו תמוהים, כשנעמוד לחשבון בספר המצוות וספר החינוך יחסרו מהם הרבה, ועוד שיש פרשיות שיש בהם יותר משישים מצוות, ולמה לא חישבן?

ושורש הענין, שפרשיות הללו הם סגולות. נפעם אחת מצאתי סגולה, בפרשת ויקהל נאמר (שמות לה, א) "אשר צוה ה' לעשות" ושם צוה על שבות שבת. וגם לקמן בצוותו על מלאכת המשכן אמר (שם לה, ד) "אשר צוה ה' לאמר", והוה

⁵ וראה שם ראשית הדברים שמבאר: סמיכות הפרשיות 'אחרי מות' ו'קדושים', נראה על פי דברי המד"ר (פ' כ"ד) העליונים, לפי שאין יצר הרע מצוי בהם, די בקדושה אחת, אבל התחתונים לפי שיצר הרע שולט בהם, הלואי בשתי קדושות יעמדו,

ושמעתי הפירוש מכ"ק אבי אדמו"ר זצללה"ה שקדושה הוא נבדל ופרישות, והנה יש באדם שתי הברדות, היינו שלא יהיה נמשך אחר החומר למטה ממדרגתו, וגם שלא יקרב למעלה ממדרגתו, וכעין זה היה בסיני פרישה והגבלה, אבל העליונים שאינם בעלי חומר ולא שייך אצלם שלא ירדו למטה ממדרגתם, אין להם רק קדושה אחת, שלא יקרכו לפנים ממחיצתם, עכ"ד. והנה פרשת אחרי מתחילה באזהרת אהרן שלא יקרב לפנים ממחיצתו כבניו, בקרבם לפני ה' וימותו, וסוף הפרשה היא עריות, היא הקדושה השניה שהתחתונים עודפים על העליונים, ואחר כך פרשת קדושים כוללת שתי הקדושות.

ליה למימר 'לעשות'. אבל זה הוא סגולה - לאמר פסוקי מלאכת המשכן קודם התפילה, ויעלה לו כאילו בנה משכן.

וכן פרשת קדושים, שיש בני אדם שטבעם מחוממים, וקשה עליהם לפרוש מעריות, והסגולה לקרות פרשת קדושים וללמוד אותה עם כל שרשי המצוות, ויקבל עליו לקיימם באמת, וסוד הדבר שיש בה שישים מצוות, והעבירה בטילה בשישים.

ולפי זה שני המ"ד (במדרש שם) לא פליגי, שחד חשיב שישים וחד חשיב שבעים, ומאן דחשיב שישים לא חשיב פרשת עריות, והוא הדבר אשר דברנו, על ידי שילמוד אותם, יסמכוהו ויסעדהו לכפות יצרו, לשמור כל מצוות ה'... ודברים אלו עמוקים ונעלמים, שצריך להבין, הלא אסור לבטל איסור לכתחילה (ביצה ד: , ואי אפשר לבאר הכל רק הארה למבין, ישמע חכם ויוסיף לקח.

מנחם ציון, דימנוב, קדושים

(מאת הרה"ק רבי מנחם מנדל זי"ע, בכתב תלמידו הרה"ק רבי יחזקאל מדעש)

כל המצוות

הכתובין בפרשת קדושים תהיו הם עצות

וכל המצוות הכתובין בפרשת קדושים תהיו, הם עצות למצוא הקדושה. וכתוב "וכי תזבח" כו'. דכבר כתבנו בכמה מקומות דיש קדושה בעולם שנה נפש, ויש מקום, בהמ"ק שמאיר לכל המקומות. ויש כמו כן שבתות ויו"ט בזמן. וכמו כן בנפשות. וכל הג' צריכין ג"כ גדר ערוה... כי הנה העבודה ביוה"כ היה הכנה על כל השנה כדכתיב "אחת בשנה", וביוה"כ היה בהתגלות, וכל ימות השנה נמשך הארה מעבודה זו, ע"י השמירה "אל יבא בכל עת"... פירוש שכך צריך להיות בכל עת כפי סדר המיוחד לו.

⁶ שפת אמת אחרי תרמ"ח

פרשת קדושים ספר מוסר

סיפר רבי חנוך העניך הכהן אדמו"ר מאלכסנדר זצ"ל זי"ע, אשר פעם אחת, עלה על רעיונו לקחת מוסר, מן התורה - מפרשת קדושים, מכתובים - מספר משלי, מן משניות - ממסכת אבות. וסימן [לעצמו], בבא 'קמא'. וכאשר סיפר זאת להרה"ק

⁶ עי"ש ראשית הדברים: במדרש "כשושנה בין החוחים", משל למלך שהיה לו פרדס, ועשו חוחים, ומצא בה אשכול אחד, אמר: בשבילו ינצל הפרדס, כו'. כי הנה בני ישראל נשלחו בעוה"ז, להמשיך הקדושה גם בכל אלה המקומות, ולכן במקום שישבו בני ישראל היה מקולקל ביותר כמ"ש ז"ל. ובאמת בני ישראל בעוה"ז זוכין אל הקדושה, בכח שגוברין על הקליפות וגשמיות הטבע, וזהו שנאמר בפרשת קדושים בכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה, אתה מוצא קדושה. פירוש: ע"י גדר הערוה עצמו זוכין למצוא הקדושה,

ובתוך הדברים שם מבאר: ולכן כל קרבן היה לו זמן ומקום ונפשות מיוחדים. זה נאכל ליום ולילה, ולזכרי כהונה, ולפנים מן הקלעים. ויש נאכל לב' ימים, ולכל אדם, ובכל מקום כו'. ומהאי טעמא קי"ל, דאין מביאין קדשים לבית הפסול. ומוכח בגמ' דאפי' יודע שיאכלנו מיד, ולא יבא לידי נותר, מכל מקום אסור למעט מזמן אכילתן. והטעם הוא כיון שכת הקדושה יוכל להתפשט בשלמים לב' ימים, אסור למעט הזמן, שלא לעכב התפשטות הקדושה. וכמו כן אסור להותיר יותר מזמן שנתנה לו תורה, לשמור הקדושה בזמנו ומקומו. וכמו כן כתיב באהרן "ואל יבא בכל עת אל הקודש כו' בזאת יבא" כו'. ויתכן לרמוז כי בזאת הפי' בזה עצמו, שאל יבא בכל עת. בזה הכח יבא אל הקודש. כי הנה יש לפעמים התגלות הקדושה בבחי' קירוב, ויש לפעמים ע"י בחי' ריחוק.

רבי אברהם משה זי"ע ז"ל, אמר לו, אשר בזו הרגע אמר לו אביו הרבי ר' בונם זי"ע, אלה הדברים.

חשבה לטובה, דף ל"ד

7

הקב"ה עוסק בפרשת קדושים

הפרשה של קדושים, איתא בזוה"ק דכד מטאן חברייא לפרשתא דא הוו חדאן... איתא חכמת זה פדר קדשים, לכל אחד יש קדושה מיוחדת לו שנברא עבודה, איתא אם שמוע בישן, תשמע בחדש, ואיתא במדרש תנחומא פ' תבוא, לא היתה התורה צריכה לינתן לישראל בעוה"ז, למה? שהכל עתידין להיות למדין תורה מפי הקב"ה לעוה"ב, למה נתנה להם בעוה"ז? שכשיבא הקב"ה ללמדם בעוה"ב, יהיו הכל יודעין מאיזה פרשה הוא עסוק, הכוונה לפרשה זו, פרשת קדושים, הקב"ה הוא קדוש וטהור, ואיתא אמר הקב"ה, איני עוסק אלא בטהרתן של ישראל, וזהו יהיו הכל יודעין מאיזה פרשה הוא עסוק.

אמרי אמת, גור, תרצ"ז

המשיך בריאות בפרשה

פעם אחת בא איש אחד לפני הרה"ק ר' יצחק מסקווירא זצוק"ל לבקש רפואה, והיה אז ליל שב"ק פר' קדושים. אמר הרה"ק קדושים תחיו, ופירש בזוה"ק בע"ב (עי' זוח"ג פא.), וחכמה נקרא קדושה, ורפואה ניקח מחכמה, ובעל כרחך צריכים להיות בריאים. ובמאמר הזה הכניס רפואה לאותו איש. (צרור החיים אות קמ"ה) ילקוט מאורי אור, קדושים

⁷ עוד שם בספר חשבה לטובה מהרה"ק ר' העניך מאלכסנדר: פעם אחת אמר להחסיד ר' יוסף מטורבין ז"ל, ביחוד, ואז היה פרשת קדושים: בפשיסחא היינו חברה, וקראו אותו דורשי רשימות, ואמרנו על תיבת גוף נוטריקון, "ג'וף ו'ויל פ'רעסין, ג'וף ו'ויל פ'יען, ג'וף ו'ויל פ'אפין, זאגט מען צוריק, ג'וף ו'ועט פ'ייגערין, ג'וף ו'ועט פ'ענקין (יתבקע), ג'וף ו'ועט פ'אלין, ג'וף ו'ויל פ'ארט", וסוף דבריו היו "זארגט גאר נישט" [=ואין לכם על מה לדאוג, היינו שאין מן הצורך למלאות רצוננו]

לקראת שבועות

קורין פרשת קדושים שלשים יום קודם שבועות

ברוב שנים קורין פרשת קדושים, בשבת הראשון של השלשים יום שקודם חג השבועות, זמן מתן תורתנו, וידוע מארז"ל שלכל המועדים שואלין ודורשין שלשים יום קודם, ומה ענין שואלין ודורשין שיין קודם חג השבועות. אך י"ל, כי הנה ראשית מאמרו ית' אשר שלח לעם קדושו ע"י משרע"ה היה, "ועתה אם שמוע תשמעו בקולי, ושמרתם את בריתי וכו' ואתם תהיו לי כו' וגוי קדוש, אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל" והיינו שטרם תקבלו תורת, תהיה אהבתי קבוע בלבבכם, ויראתי על פניכם... וזהו ההקדמה למתן תורה. ולזה אנו קוראין בשלשים יום קודם המתן תורה פרשת קדושים תהיו... מלת "קדושים תהיו" מורה שנפשותינו שייכים אליו ית', וכנ"ל שזהו בחי' אהבה, וכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה, בזה נרמז בחי' היראה.⁸ אמרי אמת קדושים, תרכ"א

הכנה לעשרת הדברות

פעם אחת בשלשת ימי הגבלה דיבר [הרה"ק רבי ישראל מרזיין] מענין הכנה, ואמר: היכן נאמר בתורה אשר צריך כל אחד להיות לו הכנה קודם שום מצוה. ואמר, נאמר בתורה (ויקרא יט' א) קדושים תהיו, פי' שאמר הקב"ה קדושים לשון הזמנה והכנה, "תהיו" תהיה לכם, שתכינו עצמיכם לפני כל מצוה, "כי קדוש אני", פירוש כי גם אני היה לי הכנה, "ה' אלקיכם" קודם שאמרתי לכם "אנכי ה' אלקיך" (שמות כ, ב), וד"ל.

עירין קדישין תניינא כה:

שיבח כל שבוע זה על שם עשרת הדברות

[הרה"ק רבי פנחס מקאריין זי"ע] שיבח את השבוע של 'אחרי קדושים', כי 'פרשת אחרי' הוא פרשה של של יום הכיפורים, ו'פרשת קדושים' יש בה עשרת דברות, עיין היטב, ואיתא בזהר, שכל סדרא היא מנהגת את כל השבוע.

אמרי פנחס אות צה'

⁸ בהקדמה לספה"ק "עבודת יששכר", עמי ג' מביא: בהגיע תור שלשים יום קודם חג השבועות, הי' (הרה"ק רבי יששכר דב מוואלבראו' זי"ע) מזהיר ומזרז את המסתופפים בצלו ללמוד בעיון היטב מענינא דיומא (מס' שבת דף פ"ו) מענין קבלת התורה, והיה מהדר אשר כל אחד לפי שכלו יהולל איש... ודרכו היה בקודש להסביר הענין בדרך משל, לחתונה, אשר השושבינים מרעישים בקולם קול עוז, על המחנותנים להלך ברגש למהר החתונה וחופת הקידושין, וזאת ההשתדלות של השושבינים מחייבת בהכרח להמחותנים, להכין עבור הכלה כל צרכה, המלבושים והתכשיטים, ועמל השושבינים הוא אות ההכנה של הנישואין ומעין החופה והקידושין הוא נחשב, וכמו כן בענין קבלת התורה העסק והשיחות מענינה, תרים נס יביע אומר לכל יודע דעת להבין ולהורות, כי זמן החתונה החופה והקידושין ויחוד הקב"ה עם ישראל תקרב ותגיע, והן אם יהיו השיחות והדיבורים של תורה בדברים של ממש על טכסיסם, הן אם לא יהיו על אפנס הראוי, הכל שוים לטובה, כי ההכנה של ההילולא, הוא ההילולא עצמה, ונכון תחבולות יקנה, להבין הדבר כי הדברים הקדושים הנפלאים עמוקים מני ים עמקו מאוד בנסתרות.

הארת עשרת הדברות הכנה לשבועות

במדרש רבה (כד) שבפרשה הזאת, כלולין כל עשרת הדברות, "אנכי ה' אלקיך" וכתוב הכא "אני ה' אלוהיכם" וכו'. ויש להבין, למה החזיר כאן עשרת הדברות כלל? ונראה שבא להורות, שלעומת הקדושה שאדם מתקדש, כמו כן הוא מקבל הארה מעשרת הדברות, ואם הוא מתקדש יותר, יש לו הארה יותר. וזוהי התראה ואזהרה לכל איש ישראל, להבין עצמו לקראת חג השבועות הממשמש ובא. שם משמאל קדושים תרע"א⁹

מרומז עשרת הדברות וקביעותה לפני חג השבועות

איתא במדרש שבפירא זו נשנו כל עשרת הדברות. ולהבין זאת למה נשנו כאן. הלא נאמרו ונשנו בדברות הראשונות והאחרונות, אך ידוע מאמחז"ל (שהש"ר עה"פ ישקני) שע"י שאמרו "דבר אתה עמנו ונשמעה". היו למדים ושוכחים, ואיתא בספה"ק מרבינו הקדוש מפה לובלין זצוקלה"ה על פסוק "היטיבו אשר דברו". כי השי"ת נתן להם יישר כח על אמירתם "דבר אתה עמנו". ואף שמצידם היה חסרון, אך השי"ת אמר כי אצלו כביכול הדבר לשעשועים, מה שגרמו להם עי"ז שכחה, שע"י יצטרכו בכל פעם להתחזק ולהזכיר בדברי תורה, ולעורר בזכרונם ממה ששמעו ולמדו. כמשל האב שמתענג בראותו את בנו שמייגע עצמו, להיות רמי אנפשיה ומדכר מה שלמד.

ובזה י"ל שעל זה בא שנית הדברות בפירא זו, שיוסיפו אומין בנפשם לזכור בהם. והדברות במתן תורה שבלוחות הראשונות והאחרונות שהיו בדיבור אחד, הי' מעילא לתתא. ובפירא הזו מזכיר להם שיתעוררו בזה מתתא לעילא, על כן

⁹ וראה עוד אמרי אמת, גור, קדושים: אי' בזה"ק שבפרשה זו נשנו עשרת הדברות בלשון רבים, במתן תורה כ' בלשון יחיד, "אנכי ה' אלקיך", זה נאמר למש"ר בלבד, כדאיתא ליתן פתחון פה למשה וכו' ואיתא "אנכי ה' אלקיך" וכו' לי אמרת וכו' לפיכך חזר וכתבה בלשון רבים "אני ה' אלקיכם", מקודם נאמר זה למשה רבינו, כשיקלקלו יחזיקו עצמם בו, וכאן מסר משה רבינו לכלל ישראל, אותו השיעור בלשון רבים, משה רבינו הכניס זאת אח"כ בתוך בנ"י, בפרשה זו כ' פעמים אני ה', וי' פעמים "אני ה' אלקיכם", בכלל ובפרט, י' פעמים אני ה', היינו מה שהתלמידים לומדים מקודם בעצמם, וי' פעמים "אני ה' אלקיכם" הם כנגד מה שהרב לומד איתם אחר כך.

וראה עוד יכהן פאר בענדין, קדושים: איתא בזה"ק פר' קדושים, כד מטאן חברייא לפרשתא דא הוו חדאין, דזה קדושים תהיו פרושים תהיו, להיבדל מכח עוה"ז רק ע"י השמחה, שבאים לכח עולם העליון. בחודש אייר היתה מלחמת עמלק וכל מגמתו להביא באדם עצבות ח"ו, ולזה היתה המלחמה שלו קודם מתן תורה, כי אין שמחה כשמחת התורה. וזה דאיתא. בזה"ק, כד מטאן חברייא לפרשתא דא הוו חדאין... כדאיתא בשם המגיד זצ"ל, דיש נחש ועקרב, נחש מחמם לעבירה רח"ל... ועקרב מקרר למצוה, וזה "אשר קרך" וכו' וזה קדושים תהיו בכפילא כנ"ל. וזה אין עצה רק להיות חדאין ע"י השמחה מנצחים אותו דכל עצתו ע"י "ואתה עייף" וכו' להביא עצבות בהאדם, ועי"ז הוא שלו רח"ל, וע"י השמחה מנצחין אותו, וכחו גם מגיאות כדאיתא, ולזה כמו שאמר הרבי ר' בונים זצ"ל, דהעצבות היותר טוב מלובש בגיאות, והשמחה היותר קטנה מלובש בעניויות.

נאמר כאן "איש אמו ואביו תיראו". כי מתתא לעילא יראת ה' ראשית דעת... ומזה הטעם קביעות קריאת פדרא זו על פי רוב, פמוך לחג השבועות.

¹⁰ תורת אמת שבת ר"ח אייר

עבודה בימי הספירה קודם שבועות

שבו הגילוי בזקן מלא רחמים

מפני שיבה תקום והדרת פני זקן. התקוני זוה"ק פירש על מפני שיבה, מלשון מלפני שיבה, קודם תשות כח האדם... נראה לי לפרש בדרך רמז על ימי הספירה, שצריך כל אדם לתקן נשמתו, ובימים אלו יש תיקון לכל נשמות באי עולם, כמ"ש האר"י ז"ל בפרי ע"ח כשמתקן אדם מעשיו בימים אלו, עי"ז נזכה להתגלות אלהות כמו בהר סיני, שנתגלה כבוד ה' כזקן מלא רחמים, וחז"ל בלשונם הקדוש והטהור רמזו בזה, מלא רחמים, ולא כזקן רחמן, רק דייקא מלא רחמים, שאין שום תערובת דין, וזה רעווא דרעוין עתיקא דעתיקין, כידוע לי"ח, ויש זקן שהוא רחמים ודין, כידוע ודי בזה...

וזה צריך עבודה בימי הספירה לתקן כל אחד קומתו רמ"ח אבריו... שמכון כנגד רמ"ח מצות עשה, ולהשגיח לעשות תיקון על כל אבר מה שפגם, וזה צריך מפני שיבה מקודם התגלות בזקן מלא רחמים בחג השבועות... והשי"ת ירחם עלינו שנעשה תיקון המדות, ובחג השבועות יתגלה כבוד ה' עלינו מלא רחמים. וכן יה"ר, אמן.

זמרון שמואל, אוסטרובצא, קדושים

הכנה להשראת הקדושה

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם, קדושים תהיו כי קדוש" וכו'. להבין מפני מה נאמרה הפרשה לכל העדה, וגם יש להתבונן במצוה הלזו "קדושים תהיו" וכו', ונתן טעם "כי קדוש" וכו', והדבר קשה להלום, וכי אפשר ליציר חומר להתדמות לקדושתו ית', וגם להבין מהות המצוה דקדושים תהיו מה הוא, (ודברי רז"ל דברי אלקים חיים).

ונראה לי על פי מה ששמעתי מאת כבוד אדמו"ר הרב הק' מהרמ"מ זצוק"ל בפסוק "והייתם קדושים" כו' [ויקרא יא מד], קדושה מלשון הזמנה (עיין ברש"י

¹⁰ וראה עוד בתורת אמת קדושים: וסידרא זו מורה מצד המקבל בהתעוררות מתתא לעילא לקבל הקדושה, וכדאי' במד' הובא ברש"י ז"ל למה פ' זו נאמרה בהקהל, מפני שרוב גופי תורה תלוין בה. וכל עשרת הדברות כתיבי בה והנה עיקר עשרת הדברות הם ג' עשין. אנכי. זכור. כבוד. ושאר הדברות הם לאוין וידוע כי כל הלאוין הם גדר להעשין, שנשמור עצמינו מכל מסכים המבדילים ועיקר העשין האלו הוא לקרב אותנו ממדריגה למדריגה אל תכלית ושלמות הקדושה, שהוא ההשגה של אנכי ה' אלהיך, ולזה העשרת הדברות שהם מצד קדושת המשפיע מעילא לתתא, נאמרו בסדר מעילא לתתא. אנכי ה' אלהיך. ואח"כ זכור את יום השבת לקדשו. ואח"כ כבוד את אביך ואח"כ ואת אמך. ובס' זו שהוא מצד המקבל להתעורר מתתא לעילא בהמשכה ממדריגה למדריגה עד השגת אלהותו ית' נאמר מקודם איש אמו... ואח"כ ואביו ואח"כ ואת שבתותי תשמורו שג' אלה הוא מדרגא לדרגא עד השגת אלהותו.

(וישב), שתהיו תמיד מוכנים ומזומנים להשראת הקדושה... ועפ"י יובן בכאן, "דבר אל כל עדת בני ישראל" דייקא, הוא לבל יחשוב איש ההמוני שהוא אינו ראוי להשראת השכינה, כי הוא אינו בר אוריין ובר אבהן, ויתאש עצמו מזה, על כן "דבר אל כל עדת בני ישראל", כולם בני ישראל המה וראויים לזה כגור כאזרח, ואמרת אליהם "קדושים תהיו" היו מזומנים ומוכנים אליה, "כי קדוש אני" כביכול אני כבר מוכן ומזומן להרים קרניכם בכבוד, השראת השכינה ומצידי לא יבצר, רק בהכנת המקבל יתוקן הכל כרגע. והבן מאד.

אגרא דכלה קדושים

11

¹¹ וכן הוא נמי בספר באר מים חיים, קדושים (על פרק יט): וזה אומרו "קדושים תהיו". כי ידוע שקדושה הוא גם כן מלשון הזמנה והכנה, (כמו שכתבו התוספות קידושין ב:) פירוש שאתם לא תעשו כי אם לראות, שתהיו מוכן ומזומן לאור הקדושה שתוכל לשרות עליכם. כי קדוש אני ה'. פירוש כי אור הקדושה, אני ה' נותן על האדם לקדשו בהופעת אורי, ואתם לא תעשו כי אם, להיות מוכן ומזומן אל הקדושה.

וביתר הרחבה, לרבות הקשר של ההכנה אל שבועות, ראה בספר ישמח ישראל קדושים: "קדושים תהיו", ודברי המד"ר (כ"ד, ב') 'נתת קדושה לישראל, נתת להם לעולם', "קדושים תהיו" הוא כטעם "ויאמר יהושע אל העם התקדשו" (יהושע ג', ה') ופירוש הזמינו, והיינו שאתם ע"י עבודתכם, תהיו מוכנים ומזומנים לקבל כח הקדושה אשר אתן בקרבכם, כי כח הקדושה הוא ממני, בכח דברי שאמרתי "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" (שמות יט, ו), וכמאמר הבעש"ט ע"פ (תהלים קיט, פט) "לעולם ה' דברך נצב בשמים", שבכח מאמר השי"ת שאמר ויהי, בזה הכח העולם עומד, כי דבריו חיים וקיימים לעולם, וכן דברי קדושת השי"ת "וגוי קדוש", הדברים האלה הם לעולם, שכל מי שיקדש ויטהר את עצמו זוכה לרוח קדושה מהקב"ה, אבל הרוח הקדושה ההיא לא יוכל האדם בעצמו לזכות בו, עד אשר ינתן לו מה'. וזה הוא דברי המד"ר 'יכול כמוני', שתהיו קדושים ממש מעצמכם, זה דבר שאי אפשר, כשם שאי אפשר ליתן נשמה בהגוף מבלעדי הקב"ה שנופח בנו נשמת חיים, כך לא יוכל האדם להיות בעצם קדוש רק כלי מוכשר להקדושה, תלמוד לומר "כי קדוש אני", שלא כן להבדיל אלף אלפים ורבבות, הקב"ה, הוא קדוש בכל מיני קדושות בעצמו ובכבודו.

וזה הוא פירש"י 'היו פרושים מן העריות', שתסורו מהרע ומהתאוות רעות, ותכינו עצמכם שתהיו כלים מוכשרים לקבל הקדושה של מעלה, וכאשר אנו אומרים לאחר הספירה, שבזכות הספירה והטהרה נזכה לבוא לבחינת ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה, לנפוח בנו רוח הקדושה רשפי אש שלהבת יה, שזה הוא גמר הטהרה והקדושה, כענין נשמה להגוף, וכנ"ל.

והראשי תיבות של צירוף השם הוי' ב"ה מחודש אייר, הוא "יתהלל" "המתהלל" "השכל" "וידוע" (ירמי' ט, ב), יתהלל המתהלל הוא כטעם (איוב מא, י) "תהל אור", והיינו שבזאת יאיר נרו וירגיש האורות הקדושות מחודש ניסן מחג הק' העבר, וההכנה לחג הקדוש הבעל"ט, כאשר ישביל וידע שהכל הוא מר', הן ההכנה לקבל הקדושה הוא בעזר ד', ומה גם הקדושה בעצמה הוא רק מד', מה שאי אפשר בלעדו ית' שמו, ואין צור כאלקינו, וכמז"ל, וזה השכל וידוע אותי, שהקב"ה הוא קדוש בעצם בכל מיני קדושות, והוא המשפיע הקדושה בנו, ומאן דנפח מתוכו נפח, וכנ"ל. (כתי"ק).

טרם אבאר סדר הפרשה נבאר מעט על רשימות הפרשיות מזה הסדר ויקרא עד פר' בחקותי, עפ"י מה דאיתא במשנת דר' פנחס בן יאיר (ע"ז כ: עיי"ש) דמחשב סדר המעלות בקניות השלימות, זהירות מביא לידי זריזות... והנה זמן משך הפרשיות הללו מפ' ויקרא עד סופו, הם ימי ניסן ואייר ורובן המה ימי הספירה שמצוה לממני יומי ושבעי, הוא כלל ופרט ואין בכלל אלא מה שבפרט להיות ממארי דחושבנא...

ולכן הציגו קדמונינו זללה"ה לומר בעתים הללו פרקי אבות להתרחק עצמו מכל דברים האסורים ולעשות לעצמו גדרים וסייגים, בכדי שיוכל לבא לידי קניות מעלות השלימות, כאשר הקדוש והטהור רפכ"י זללה"ה חושב אחת אל אחת עד שיבוא לידי תחיית המתים, הוא וחי בהם, כי כל זמן שלא בא לידי מעלות הללו נקרא בשם מיתה, וכל הנחית מדרגיה קרינן ביה וימת, שבלי אפשר לעשות מצות ועובדות תורה ותפלה בשמחה ובתשוקה רבה ובחיות גדול, אם הוא רחוק ממעלות השלימות הללו...

נחזור לדידן לענין הפרשיות, פר' ויקרא היא המעלה הראשונה והוא זהירות וזיכוך וטהרת המחשבה, ובפר' ויקרא הוא פרשת הקרבנות ועבודת הכהנים אשר כל עבודתם העיקר היה המחשבה, כי היה מפגלין בפסול המחשבה מחשבת חוץ לזמנו וחוץ למקומו, ללמוד מזה אשר עכשיו בעונותינו שאין לנו כהנים בעבודתם, ונשלמה פרים שפתינו, צריך להיות בזכות המחשבה שלא יפגלו במחשבת חוץ לזמנו וחוץ למקומו...

וזהירות מביא לידי זריזות, ע"י טהרת המחשבה יוכל לבא לידי זריזות והוא פר' צו, ואין צו אלא זריז מיד ולדורות, ושלא יביא הקדשים לידי נותר ושיהא נעשה בזריזות רב, כי הכהנים זריזין הן (שמו כ.), וגם עכשיו שלא יחמיץ המצוה רק יעשה בזריזות ובחשק נמרץ מיד ולדורות... וזריזות מביא לידי נקיות, שיהיה גוף נקי ולהיזהר מאוד ממאכלות אסורות ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור והוא פר' שמני, וגם לקיים והייתם נקיים מה' ומישראל...

ונקיות מביא לידי טהרה והוא פר' תזריע ומצורע דיני טומאה וטהרה, וזאת תהיה תורת המצורע המוציא רע, וע"י מעלות הראשונות יוכל לבא לידי תשובה להסתכל על עצמו בכל הפגמות שפגם, ולהיות ממארי לחושבנא ולעקור שורש הרע, והרוצה לעקור ע"ז צריך לשרש אחריה (ע"ז מה:) לידע השורש אשר ממנו נמשכו הענפים, ונקרא בשם זריעה אשר ממנו נצמח הגידול, וזה תזריע ומצורע ביחד, כשרוצה להיות מוציא רע, צריך לשרש עד הזריעה, שלא ישאר שום שורש פורה ראש ולענה, שאל ישוב לכסלה, שבאם לא כן אינו רפואה שלימה.

וטהרה מביא לידי פרישות הוא פר' אחרי מות שני בני אהרן ואל יבא בכל עת אל הקודש, וליכא חברותא כלפי שמיא (ברכות לד. עיי"ש) ולהיות מופרש ומובדל מכל תאות שבעולם ובפרט מתאות נשים, לזה הזהירה רחמנא בפרשה זו על עריות, שנפשו נפש הבהמיות מתאוה.

ופרישות מביא לידי קדושה הוא פ' קדושים, להיות קדש עצמך במותר לך (יבמות כ.). וקדושה מביא לידי ענוה הוא פר' אמור, להזהיר גדולים על הקטנים, והוא

אזהרה שיהיה גדולים מתנהגים בקטנות ובענוה. (עיי"ש שמפרש המשך המשנה לפי הפרשיות, ונביאם אי"ה בפרשיות הבאים)

עבודת הגרשוני להרה"ק רבי גרשון אשכנזי מקאלמייע
חתן ה"אהבת שלום" מקאסוב - בחוקותי

ואהבת לרעך כמוך

ואהבת לרעך כלל גדול
מי על ידו אפשר לקיים כל המצוות

נוכל לפרש אשר שמעתי מאבי אדוני מורי ורבי זצוקללה"ה בפרוש על הפסוק 'קדשים תהיו' פרש רש"י מלמד שפרשה זו נאמרו בהקהל, לפי שרוב גופי תורה תלויין בה, וזה לשונו: כי הנה בתרי"ג מצות יש רמ"ח מצות עשה ושס"ה לא תעשה, כידוע שהוא כנגד האיברים והגידים שבאדם כו', וגם ידוע כי כמו שיש באדם חומר וצורה דהינו גוף ונשמה, כן בכל המצות יש חומר וצורה, דהינו גופי המצוות התלויין במעשה, כמו ציצית ותפלין שצריך לקימם בפועל, וזה מכנה בשם חומר, והצורה הוא הנשמה של המצות. דהינו האורות התלויים בכונת המצוה וכו'.

והנה לקים המצות בפועל אין באפשרי באדם אחד שיקיים כל התרי"ג מצוות, כי יש מהן התלויין בכהנים ולוים וכו'. אכן התורה הקדושה המלמדת לאדם דעת ודרך תבונות יודיענו לתקן נפשו ורוחו ונשמתו, דהינו הנפש רומז לבחינת החומר, הוא גוף המצוה לקים כל התרי"ג מצות - זה יכול להיות כשיהיה אחדות בבני ישראל כידוע שזה כלל גדול בתורה ואהבת לרעך כמוך וכו'.

וסים: אמנם מאהבת ישראל אהבת חברים העובדים את ה' בכל לבם ובכל נפשם ובכל מאודם על פי עבודת בית אלוקינו על פי תורה הקדושה. נמשך מזה אשר האהבה הזאת לחבירו גורמת אהבה בצנורות עליונים וכו'. וזה שפרש רש"י מלמד שפרשה זו נאמר בהקהל - דהינו שיהיה כל ישראל באחדות ובאהבה - מפני שרוב גופי תורה תלויים בה וכו', עין בספר לקוטי מהר"י על תורה מאבי אדוני מורי ורבי זללה"ה כי אני לא הבאתי רק ראשי דברים:

תפלה למשה סאמבור, קדושים

גופי תורה - עשרת הדברות
כלל גדול ואהבת לרעך

איתא (ויק"ר כד, ה וברש"י) חשובה פרשה זו שכל גופי התורה תלויין בה, לכך נאמרה בהקהל. גופי התורה היינו עשרת הדברות הרמוזים בפרשה זו. (תו"כ ריש הפרשה) ועשרת הדברות נאמרו בהקהל, כללות ישראל, בלב אחד במעמד הר סיני, כמאמר רז"ל בפסוק (שמות יט, ב) ויחן שם ישראל נגד ההר, כאיש אחד בלב אחד (רש"י שם). ובפרשה זו ג' כתיב (יט, יח) ואהבת לרעך כמוך. ואמרו רז"ל (ירושלמי נדרים ט, ד וברש"י שם) זה כלל גדול בתורה. שצריך אדם לאהוב כל הבריות, ועל ידי זה יוכל להתקשר בהבורא ב"ה.

כי כל אדם יש לו בחינת נשמה שהיא חלק אלוה ממעל, וכשהוא אוהב כל אחד ואחד יכול להתקשר בהבורא ב"ה, כמו שכתוב (דברים לב, ט) כי חלק ה' עמו

יעקב חבל נחלתו, שכל אחד ואחד הוא חלק ה' ממש, משא"כ כששונא ח"ו אדם אחד, ע"ז נאמר (הושע י, ב) חלק לבם עתה יאשמו...

ברכת דוד, טאלנא, קדושים

ואהבת לרעך עיקר ההכנה לקבלת התורה

עיקר ההכנה לקבלת התורה הוא "ואהבת לרעך כמוך" ... ובפשטות חלק גדול מהתורה הוא בענינים של בין אדם לחבירו, עניני טוען ונטען, גניבה וגזילה, כי קוב"ה אורייתא וישראל כולהו חד, וכמו שהקב"ה אחד כמו כן צריך להיות ישראל באחד גמור, כמו דכתיב "ויחן שם ישראל" נגד ההר דכתיב בלשון יחיד, שכולם היו בלב אחד כאיש אחד, וזה היה ההכנה לקבלת התורה, וגם לקיום התורה אין באפשרותו של היחיד, רק על ידי כללות ישראל גם יחד התורה מתקיימת, ועל כן בפרשה זו יש מספר כללות ישראל גם יחד שהוא הכנה לקבלת התורה.

12 בית אברהם, סלונים, במדבר

ימי הספירה נתקנו לתקון המדות

הקדמה לתקן המעשים... והוא תיקון המדות כענין דרך ארץ קדמה לתורה. פרישות מקנאה תאוה כבוד. ועל זה ניתקן ימי הספירה, תיקון המידות, להיות ראויין אח"כ לקבל התורה. ויש לכל אדם מקודם לחפש אחר המטמוניות שבו. כי החוחים מסובבין תמיד גם בלב. וכשמיגעין עצמן לזכות לטהרה ומפשפשין במעשיהם, מרגישים המקומות הצריכין תיקון.

שפת אמת אחרי תרמ"ב

רעים אהובים

יחוד קודשא בריך הוא ושיניתי בשבת

בפסוק ואהבת לרעך כמוך [יט, יח]. נראה שבא לרמז על שני רעים האהובים האמור בזוה"ק, והדא היא י"ה דאינון רעים דלא מתפרשין לעלמין. כי אנחנו מחויבים ליחד ולקשר אותם תמיד, והיינו כל ששת ימי המעשה בבחינת יראה כידוע, אבל ביום השבת קודש נתעורר אצלינו עוד אהבת דודים שהם אותיות ו"ה, ונעשה היחוד הגמור בכל העולמות כידוע, על ידי שאנו מוסיפין בו יתברך אהבה יתירה חדשה,

כי כל אהבה שהיא מתמדת ורגילה תמיד אינה מורגשת כל כך, וגם אהבה שבין רעים אהובים צריכין לחפש ולחקור תמיד למצוא להם אהבה חדשה, ועל ידי זה נתוסף בכל פעם חיבה יתירה ונעשה יחוד גמור, כי אהבה בגימטריא אח"ד, ואז נמתקין כל הדינין שהם בסוד אלקים, כמבואר בזוהר הקדוש. אבל ביומא דשבתא כל דינין מתכפייין ואשתכח רעותא וחדוה בכולא.

12 בקונטרס טיב מירון מביא: בפרשת קדושים שקוראים בימי הספירה, כתוב הרבה ענינים של בין אדם לחבירו, וידוע מספרים הקדושים שימי הספירה הם השורש לכל השנה, וכפי התנהגותו בימים אלו כך נקבע אצלו לכל השנה, ועל כן צריך להשתדל מאד בימים אלו לחתחזק בענינים של בין אדם לחבירו ולהיות מעביר על מידותיו ולהרבות בעשיית חסד, גם לאנשים שעל פי שורת הדין לא מגיע להם, וזה כדי שיוזכר את מידותיו.

וזה שמרמז הכתוב ואהבת לרעך כמוך, ר"ל שתוסיף תמיד אהבה יתירה להרעים כדי שיומתקו הדינים, כי כמו"ך, בגימטריא אלפי"ם. והבן. בשם אדמ"ו הרב החסיד המפורסם מורנו הרב מנחם מענדל מקאסוב נ"י.

שפתי צדיקים להרה"ק רבי ישעי' מדיאנוויץ קדושים

כשיש אהבה נאמנה

הקב"ה מבקש להשתתף עמהם

ואהבת לרעך כמוך אני ה' (יט, יח). הרב הקדוש מו"ה ישראל מרוזין ז"ל המשיל הדבר לשני אוהבים שהיה נפשם קשורה באהבה מאוד והיו מקום מגוריהם רחוקים זה מזה. והגיע עילה על אחד מהם ונגמר דינו ליהרג, והוכרז שכל המדינה יבואו לראות דין האיש הזה. ובא האוהב הזה ג"כ לשם, וכראותו כי הנדון הוא חברו צעק בקול גדול, הניחוחו, אני הוא שעשיתי העוול הזה ולא חברי. והגיע הענין למלך, וקרא אותם לשאול להם אמיתת הדבר, כיון שרק אחד עשה את הדבר, ולמה יחפוץ זולתו למות בחינם. אז השיב לו, אני יודע שחברי לא עשה שום עוול, כי אני מכיר מזגו ומהותו שאי אפשר לו לעשות כן. א"כ אין זה רק עילה, וחיי תלוי בחיי חברי, מוטב שאמות ולא אראה במיתת חברי, כי בודאי אני חייב מיתה, על שהגיע לי עונש לראות במיתת חברי, וכן השיב לו גם חברו. אז פטר אותם המלך, וביקש מהם שבין אוהבים כמותכם אני ג"כ חפץ להיות, ותכניסו אותי באהבתכם, ואני ג"כ אהיה לכם אוהב כזה. כן הדבר כאשר יגיע למעלת ואהבת לרעך כמוך, אז אני ה' מבקש לשרות בכם, שתאהבו גם אותי, ואני ג"כ אהיה לכם לאוהב נאמן.

רמתיים צופים (אות קנד)

האיך מקיימים מצות ואהבת לרעך כמוך

כתבתי במקום אחר ששמעתי מאדוני מורי ורבי הרב הגאון בוצינא קדישא מוהר"ר שמואל שמעלקי זללה"ה אב"ד דק"ק ניקלשבארג בימי חורפי, ששאלתי אותו האיך מקיימים מצות ואהבת לרעך כמוך, וחברי עושה לי רעות, והשיב לי בשכל שאוכל לקבל ממנו, הלא כל נשמת ישראל אחת הן נשמת אדם הראשון, וכללות ישראל הם כולם ניצוצות מנשמתו מנהון בידין וכו' וכמ"ש בספרים, ולפעמים מכה אדם עצמו מכה גדולה בשוגג בלי דעת, והראש הוא מלך הגוף, אם יקח אדם זה מקל ויכה לידו שהכה אותו בלי דעת, הלא לחסר דעה יחשב, ולמה יכאיב עוד לעצמו.

כן ממש הדבר הזה, שהוא נפש אחת עם חברו, וחברו עושה לו רעה מפני חפרון דעת שבו, וכשישלים לו רעה יכאיב לעצמו, אלא יחשוב שהכל מאת השי', והרבה שלוחין לו ית',

ושאלתי לו עוד אם רואין אדם רשע לפני המקום, האיך אפשר לאהוב אותו, והשיב לי הלא נשמת כל אדם חלק אלהי ממעל, ועל כן יהי' לו רחמנות על השי"ת, שהניצוץ הקדוש שלו נלכד בקליפות עכ"ד ודפח"ח.

אורה לחיים פרשת נח ¹³

¹³ על דרך זה במאור עינים חקת: ידוע כי יש ס' רבואותיות לתורה וכנגדן יש ס' רבוא שרשי נשמות אף שיש בישראל כהנה וכהנה על כל פנים העיקר הם ס' רבוא שרשים ומותר באין מחילוק הניצוצות וכל אחד מישראל יש לו אות בתורה ואורייתא וקודשא בריך הוא

טרח על ואהבת לרעך חמש שנים

[הרה"ק ר' פנחס מקאריין זי"ע] שמע הוא ז"ל מפי רבי נחום [מטשערנאביל] ז"ל שסיפר לפני הרב ז"ל ממש בביאור היטב, בשם רבי חיים קראסנער ז"ל שאמר שטרח על ואהבת לרעך כמוך חמש שנים.

אמרי פנחס החדש ח"א רף תט"ו

להתפלל על חברו

אמר הגה"ק רבי חיים מצאנז זי"ע בעל 'דברי חיים': כאשר יהודי מבקש מחבר שיבקש עליו רחמים, אסור לו לומר "מי אני"... אלא יבקש בעדו, כי "ואהבת לרעך כמוך" - אם בעבור עצמך אתה מתפלל. צריך אתה לבקש גם בעד חברך. אוצרות החן להגה"צ רבי נח גד וויינטראוב זצ"ל

אהבה לרעים שהם כמוך

מצינו אהבת עשיר לעני שאמרו רז"ל במסכת שבת (קד.) דרכן של גומלי חסדים לרדף אחרי דלים, ואהבה זו היינו אהבה שאמר אפלטון, ואינה אהבה אמתית, כי היא דבוקה באהבה, כי העשיר אוהב את עצמו על ידי העני, כי העני משלים חסרונו של העשיר שעל ידו זוכה לעולם הבא, וכמו שפרשו רז"ל (תנחומא משפטים ט) בפסוק 'חסד ואמת מן ינצרהו' (תהלים סא ח), ואמרו עוד (ויק"ר לד ח) יותר משבעל הבית עושה עם העני העני עושה עם בעל הבית.

ולטעם זה מצוי ורגיל שיהיה אהבה בין עשיר ועני, ובין שתי עשירים או עניים מצוי השנאה, והינו כי אהבה אמתית אין שכיח כלל, וכמאמר רז"ל (יומא סט:) בייא בייא הינו דאחריב לביתן ועדין הוא מרקד בינינו, רצה לומר שנאת חנם.

ולכן אין בנמצא על פי הרוב רק אהבת ההפכי, ולכן העשיר ועני יש אהבה ביניהם מצד הפכיותם, כי כל אחד משלים חסרון חברו. והם כמוכר וקונה, מה

חד והוא חלק אלוה שבקרב האדם הוא ממש אותו האות שמשם שורש נשמתו והאות משפיע על האדם שפע וחיות הקדושה וצריך לידע כי האות שורה בפה האדם וכל אות כלול מכל התורה נמצא שכל התורה בפה האדם כי הלא ספר תורה שחסר ממנה אות אחת פסולה ואינה נחשבת לתורה מטעם זה כי כל אות חשוב תורה בהצטרף כולם יחד וכל עבודת ה' הכל הוא בזה שצריך האדם לקרב לשרשו דהיינו התורה שהיא קומה שלימה תרי"ג מצות והאדם כלול גם כן רמ"ח איברים ושס"ה גידים כנודע וכמו שאם חסר אות אחת מן הס"ת אינה בשלימות לכך אמרו רז"ל כל המאבד נפש אחת מישראל כאלו מאבד עולם מלא וההיפך כל המקיים וכו' כאלו קיים עולם מלא והבן.

ולכך אומרים קודם כל תפלה הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך וגו' כי הכל הוא אחדות גמור כמו התורה שנקראת תורה בהצטרף כל האותיות כולן ואף אם רואה בחבירו שום דבר רע ישנא הרע שבו אך החלק הקדוש יאהבנו מאד כנפשו כי הבעש"ט נבג"מ אמר שהצדיק הגמור שאין רע בקרבו אין רואה שום רע על שום אדם אך מי שרואה שום רע בחבירו הענין הוא כמו שמסתכל במראה אם פניו מטונפין רואה גם כן במראה כך ואם פניו נקיים אינו רואה במראה שום דופי כמו שהוא כך רואה וזהו (ויקרא יט, יח) ואהבת לרעך כמוך פי' כמוך כמו שאם יודע האדם בעצמו שום רע בקרבו משום הא אינו שונא את עצמו אף ששונא הרע שבקרבו כך גם כן על חבירו כי באמת הכל אחד כי הלא גם לחבירו יש גם כן חלק אלוה כמוהו ויש לו אות בתורה.

שאין כן שני אנשים שוים, שאין אחד צריך לחברו להשלים חסרונו, ואי אפשר לאהבו אלא באהבה אמתית, אלו ישנאו זה את זה על הרוב כי אין שכיח עכשו אהבה אמתית. ולזה הזהיר הקרא לאהב לרע שהוא כמוך בעושר או בעוני, כי אהבה זו דבוקה בנאהב מצד הדמיון.

ערבי נחל

ואהבת לרעך גדול אצלו מכמוך

[הרה"ק ר' שמואל מקאמינקע זי"ע] סבל הרבה יסורים וחלאים, פעם שלח בעת חליו להרה"ק מרוזין שיתפלל בעדו, ואמר הרה"ק מרוזין מה אעשה לו "ואהבת לרעך" הוא אצלו גדול יותר מ"כמוך", אהבת ישראל גדולה אצלו מאהבת עצמו, שמקבל על עצמו היסורים של כל אחד מישראל.

מאמר מרדכי סלאנים ח"ב דף ר"ז

מרגישים ב"ואהבת לרעך כמוך" ובאים

סיפר לי הרה"ק ר' אברהם אייזענבאך שליט"א ששמע מאביו רח"צ אייזענבאך ז"ל פעם אחת שאלהו הרה"ק ר' מאטליע טווערסקי [בן הרה"ק ר' יוחנן] מראחמיסטריווקע זצ"ל, מפני מה באים אלי אנשים, הרי איני מחלק שיריים, וגם אין אני עורך שולחנות הרבה.

הוא מוטיב והוא מפרק, אני מקבל על עצמי מצות ואהבת לרעך כמוך בכל לבי, וכמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם, לפיכך באים האנשים אלי שהם מרגישים באהבתי אותם.

בית ישראל מאטערסדארף ח"ח דף ל"ט

קדשם בקדושת השבת

קדושים הסדרה השביעית כנגד שבת

י"ל כפי שהרגלנו לומר תמיד במספר הסדרות. וסדרה הזאת קדושים תהיו היא הסדרה השביעית. ורומז במאמר הראשון קדושים תהיו. "איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו". שהוא רמז למדות יסוד ומלכות. כי שבת מלכות וכן"ל. והוא נמשך מקדושת היסוד. הנרמז ב"איש אמו ואביו תיראו".¹⁴ תורת אמת, לובלין קדושים

קדושה ושבת קודש שורש קדושת ישראל

י"ל כי כל דבר נמשך ורץ לשרשו. ונפשות ישראל שרשם משרש הקדושה. כמ"ש "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם". לכן ממהרין לרוץ אל קדושת שבת. כי הוא ג"כ שרש קדושת ישראל ממש. וזהו "איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו". אמו ואביו תיראו רומז על השרש שנק' אב ואם. ואת שבתותי תשמורו היינו ההשתוקקות לימשך אל שרשו שרש הקדושה

¹⁵ תורת אמת קדושים

¹⁴ וראה שם בתורת אמת: לא מצינו בכל איסורי תורה איסורים דקים כמו באיסורי שבת. שהתורה אמרה "לא תעשה מלאכה". ומלאכה משמע עבודת עבודה קשה. ובכל זאת כהררים בשערה תלויים הלכותיה. ואף התולש שער בשבת אסור, ושתי שערות חייב. וזה הוא מפני שבפנימיות קדושת שבת הוא גדול ועצום מאוד. והקדושה שבה היא בצחצחות וזכות דקה מן הדקה. וכמו שאנו רואים שבכל מה שיש רוחניות יותר, נצרך לשמירה יתירה ביותר, כמו הצומח נגד הדומם, והחי נגד הצומח, והמדבר נגד החי. וגם בפרטי האברים, כל מה שהאבר תלוי בו יותר חיות צריך שמירה יותר, וניקב כל שהוא טרפה. וכן בחיות הרוחני שהוא עיקר החיות, האבר אשר בו נקשר כל קישורי הנפש צריך שמירה יתירה יותר כידוע, ולזה צריך שבת שמירה יתירה מאוד. מפני שקדושתה דקה מן הדקה. שהוא כלל כולא.

¹⁵ וראה עוד בתורת אמת קדושים: כל כמה שיהיה נקנה בנפשינו הגדרים בעניני הפרצות כן יושפע בנו שורש הקדושה שזהו משובב נתיבות לשבת, ובפרט בגדר שמירת קדושת הברית והוא ענין הסדרה זו קדושים תהיו ואחז"ל כל מקום שאתה מוצא גדר ערוה שם אתה מוצא קדושה. ירמזו בזה על גודל הקדושה הנשפעת לנפשינו מענין הגדר בשמירת קדושת הברית. ועיקר כח השמירה להשמר בגדר כל עניני הפרצות הוא מקדושת שבת. כי על זה מורה קדושת שבת. השביתה והנייחא מכל עניני ששת ימי המעשה, ואף שבכל הששה ימים הי' התגברות בכל עניני המעשה. בהגיע קדושת שבת ברגע אחד בכניסתו, נשבת כל עניני המעשים האלו...

ומה גם בשמירה הברית. כי קדושת שבת הוא רזא דברית... וזהו נרמז בסדרה זו קדושים תהיו וכו' את שבתותי תשמורו היינו שהשפעת הקדושה בקדושת הברית נמשך משרש קדושת ושמירת שבת ולזה נרמז בר"ת "קדושים" תהיו" כי "קדוש" אני ה' "אלהיכם בגימ' בריתך

'קדושים תהיו' ע"י מצוות ששונים לכל

ובפרט שבת קודש שהמשמר שבת ראוי לקרותו קדוש

"וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל כל עדת בני ישראל, ואמרת אליהם קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' אלהיכם" (ויקרא יט, א-ב). ולכאורה יש להבין, למה הוצרכה הקהלת כל עדת ישראל בפרשה זו, ודברי חז"ל (ויק"ר כד, ה) ידוע, כי רוב גופי תורה תלויים בה...

כי הנה מיום ברוא ה' אדם על האדמה, לא היו עדיין שני אנשים להיותם שוה בדומה אחד בבחינת מעלתם, כי מעלות מעלות יש במדרגות הקדושים, וכל אחד מישראל יש לו אחיזה בריבוי המעלות קדושות, וכמוהו יכול להשיג ולתפוס אלהותו יתברך באמצעות פעולותיו ומדרגותיו... וזהו מאמרם ז"ל "קדושים תהיו", כלומר באזהרה בא, להיות כל עדת בני ישראל בבחינת קדושים, לעשות פרטי מעשיהם הכל בהתקשרות ודביקות אל, והיינו לקדש פרטי חושיהם אל הבורא ב"ה, ובזה נאות להם לדמות הצורה ליוצרה, במה שמשיגין אורות בהירים תענוגים רוחנים מתענוגים הגשמיים...

ונחזור לביאור, "וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל כל עדת בני ישראל" מגדולים ועד קטנים, "ואמרת אליהם קדושים תהיו", לקנות בעצמם שם קדושה באופן המדובר, הגם שאינם שוים בשיעור עבודתם את הבורא ב"ה, כי יש מי שהכרתו והשגתו עצומה וחזקה, ונאמנה את אל רוחו עד כלות נפשו, ויש הרבה ויש מעט ומעט מן המעט, ואיך יתכן להעמידם על מעלה המעולה והרמה לכנותם בשם קדושים, ובאמת אין דעתן דומה זה לזה, לזה בא הכתוב כמתרץ ואומר, "כי קדוש אני ה' אלהיכם", ולכאורה תיבת אלהיכם מיותר, ומאי היה המקרא חסור באומרו כי קדוש אני ה', אמנם לרמז את האמור, להיות שאני מכנה קדושותי ואלהותי על כל אחד ואחד מכם...

וגם להורות בלבם בא האלהים להזהירם על ענין הקדושה, במצות כאלו שכולם שוים לקיימם, הגם שיש הרבה מן המצות שלא כל אדם זוכה להם, כגון מצות כהונה לזר וכדומה מן המצות, אמנם כאן באזהרה בא, "איש אמו ואביו תיראו" (ויקרא יט, ג), ופירש"י, כל אחד מכם תיראו אביו ואמו, אפשר לרמוז את האמור, כלומר שהוא מצוה כזו שכל אחד מכם יכול לקיימה, ובפרט על דעת חז"ל (ברכות לה, ב) שנתעוררו "אביו" זה הקב"ה, "ואמו" זה כנסת ישראל, על פסוק (משלי כח, כד) "גוזל אביו ואמו" דרשו ככה, בודאי איש אחד מישראל לא נעדר מיראה כזה, אפילו באין לו אב ואם.

וגם אומר "ואת שבתותי תשמרו אני ה' אלהיכם", וזאת ידוע שמצות שמירת שבת שוה לכל, וכל עדת ישראל יעשו אותו, כל אחד ואחד לפי שיעורו, על כל פנים כלם ישנם בשמירה, וכל המקדש שבת בראוי לערך בחינתו, ראוי לכנותו

עוד שם: והנה גם בקדושת שבת מצינו הלשון הזה. "כי אני ה' מקדשכם". היינו שהשי"ת מבטיח "אל יאמר הסרים הן אני עץ יבש". רק הבא להתקדש יושפע עליו שפע קדושה העליונה. וזהו "לדעת כי אני ה' מקדשכם". ולזה המצוה בשבת להתענג על ה', ולא מצינו כזאת בכל יומי שתא. היינו כי עיקר עונג שייך בדבר אשר נכון לב האדם בטוה, כי יהיה נגמר בעדו לטובה בלי שום ספק. אבל כל עוד שיש איזה ספק בדבר אין התענוג בשלימות, וזה הוא רק בשבת שיש עליו הבטחה מהשי"ת "כי אני ה' מקדשכם" וכנ"ל.

גם כן בשם קדוש, וכמאמרם ז"ל (שבת קיט, ב) 'כל המקדש וכו' ואומר ויכלו וכו' כאלו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, ולכאורה וכי יש חברותא כלפי שמיא, ומה לתבן את הבר, לכנותו בשם שותף להקב"ה, אמנם על פי דבריהם ז"ל (בר"ר ח, ז) שנתעוררו על פסוק (דברי הימים א ד, כג) "המה עם המלך במלאכתו", עם מי נתייעץ הקב"ה בבריאת שמים וארץ, בנשמתם של הצדיקים, וכבר זכרנו כמה פעמים, עצם התענוג שצפה לקבל מכשרון מעשיהם של עם קרובו ישראל, זהו בחינת העצה, והם הם המקיימים העולם בהכשר מעשיהם הטובים, ולהיות שבת כללות הקדושה, שקולה ככל המצות (ירושלמי ברכות פ"א ה"ה), ובודאי המקדשו ומשמרו כראוי, כל אחד ואחד לערך בחינתו, מקיים העולם מה שצפה הקב"ה לברוא בשבילו, ובבחינה זו ראוי לכנותו בשם שותף במעשה בראשית, לערך השעשועים והכבוד שגורם לבורא עולם בכשרון פעולותיו, ובודאי ראוי לכנות אותו גם כן בשם קדוש, לערך מה שמקדש ומשמר את השבת...

לזאת פרט בכאן מצות "איש אמו ואביו תיראו, ואת שבתותי תשמרו" כמבואר, השייכים אל כל עדת בני ישראל הקטנים עם הגדולים, קדושים תהיו באמצעותם, ובפרט שמירת שבת כהלכתו הוא תיקון כללי על כל פרטי העונות, כאשר מצינו לרבותינו ז"ל (שבת קיח:) כל השומר שבת כהלכתו אפילו עבד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, ונמצא תועלתו של שמירת שבת גדולה ומובחרת... וכל השומר שבת כראוי אפילו עבד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, וכיון שיצא נקי מעונותיו ומרבה להיטיב, בודאי ראוי לכנותו גם כן וקדוש יאמר לו... ומעתה תשכיל לדעת, למה באו אזהרת מצות אלו, אחרי אומרו "קדושים תהיו" כמבואר.

אור המאיר, קדושים

16

'עזרך מקודש'

בשבתות וימים טובים

במדרש "ישלח עזרך מקודש" שיש זמנים שמתגלה הקדושה בעולם, כגון בשבתות ויו"ט שנקראו 'מקראי קודש'. ושמעתי מפי מו"ז ז"ל שלכך הקדים הכתוב "ונקדשתי בתוך בני ישראל" קודם המועדות שבהם נמצא הקדושה, כו'. ולבאר הענין, כי באמת הקדושה נמצאת בלבות בני ישראל, כמ"ש חז"ל 'לעולם יראה אדם כאילו קדוש שרוי בתוך מעיו'. רק שהבלי עולם מחשיכין ומסתירין הקדושה, ולכן על ידי מס"נ מסירין זה ההסתר של הטבע ומתגלה הקדושה. אכן בשבתות ויו"ט מעצמו מתבטל ההסתר, כדאיתא כולהו ערקין. ומתגלה הקדושה. וזה יש לפרש 'יום מנוחה וקדושה לעמך נתת', כי בש"ק יכולין לזכות

¹⁶ וראה שם עוד בענין שבת: ועל פי הדברים אמרתי רמז בפרשת בראשית (בראשית ד, ו) "ויאמר ה' אל קין למה חרה לך ולמה נפלו פניך, הלא אם תטיב, שאת", ולכאורה יש להבין מאמרו יתברך למה חרה, בודאי היטב חרה לו ונאות שנפלו פניו, כיון שידע בעצמו מה החטא גרם, ואיך לא יחרה ויפלו פניו כאלו אין תרופה למכתו, לזה בעצה יגיד לו הקב"ה, למה חרה ונפלו פניך, ויש תקוה לאחריתך, והיינו אם תיטיב ותעלה על רוחך לעשות תשובה, עשה זאת ותנצל בני, ותשובתו כתוב בצדו, אם תיטיב 'שאת', נוטריקון 'שבת אם תשמרו', וכל השומר שבת כראוי אפילו וכו', ותהי זאת תרופה למכתך, וזהו "אם תיטיב", ובמה תולה ההטבה, במלת 'שאת' שבת אם תשמרו' כראוי, ותמחול לך כל עונותיך,

לקדושה מתוך המנוחה, מה שבימי המעשה צריכין להלחם ביגיעות רבות. ומו"ז ז"ל אמר 'יום מנוחה וקדושה', שעיקר מנוחה ונייחא של בני ישראל בהתגלות הקדושה. לכן ש"ק יום מנוחתנו על ידי שנמצא בו הקדושה. ולשון "קדושים תהיו" יש לפרש מלשון העכבה, כמ"ש חז"ל בכל מקום לשון הוי"ה בהיותן יהיו. והיינו לעכב הקדושה בכל עת שנמצא הארה מעט, כמאמר "אחזתיו ולא ארפנו" כי מקדושת השבת צריכין להמשיך קדושה לכל ימי המעשה.

שפת אמת קדושים תרמ"ז

הכתובין בפרשה מסייעין לקדושה

בפסוק "איש אמו ואביו תיראו" שבתותי תשמורו". ובפסוק אחר כתיב "שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו". ומסתמא כל אלו שכתובין בפרשה זו מסייעין אל הקדושה. דיש בחינות 'עולם שנה נפש'. שיש מקום מיוחד לזכות לקדושה, והוא ארץ ישראל ובית המקדש בעולם. ויש זמנים מיוחדים לקדושה, שבת ומקראי קודש. ויש נפשות מיוחדים. ובנפש עצמו, מקום מיוחד - בראש מקום הנשמה. והכלל, בכל מקום שיש התחדשות הארה מלמעלה, נקרא קדושה.

שפת אמת קדושים תרמ"ז

חדאן בשבת

שמחים לשמרו (זמר כל מקדש), יש לומר על פי דאיתא בזוה"ק, דחבריא כד הוו מטאן להאי פרשתא הוי חדאן. ואיתא מהרבי ר' בונם ז"ל מפשיסחא, דהוי חדי, דכאשר התלמיד לומד במסכת שלומד רבו, קל לו יותר להשיג ולהגיע. הכי נמי יש לומר בשבת דכתיב, "כי בו שבת כו", וינח ביום השביעי" כו', כשהקב"ה גם כן שבת ונח - בניקל יותר להגיע. וזה יש לומר השמחה בשבת, כחבריא דהוי חדי, שלומדים במסכת זו שלומד הרב ומסייע.

לב שמחה גור, בשלח תשמ"א

17

¹⁷ וראה אמרי אמת קדושים תרצ"ז: איתא בזוה"ק דכד מטאן חבריא לפרשתא דא הוו חדאן, אאז"ל אמר בשם הרבי ר' בונם ז"ל משל לתלמיד שלומד אצל רבו אותו השיעור שלומד בפני עצמו, שיש לו שמחה, וכן כאן "קדושים תהיו כי קדוש אני", אותו השיעור וזו היא השמחה... המצוה הזאת של קדושה, "קדושים תהיו", כתוב בה טעם "כי קדוש אני", שבת הוא ג"כ כך, שמפני שהקב"ה שבת, כי בו שבת, נצטוו בני"י שגם הם לא יעשו מלאכה, וזה הטעם שכתוב בדברות הראשונות "לא תעשה כל מלאכה וגו' כי ששת ימים עשה ה' וגו'", זה הוא אותו השיעור, ושבת היה ג"כ כך, שמש"ר בחר לו את השבת, מקודם לכולם כדאי' במדרש, ואיתא שעל זה אומרים ישמח משה במתנת חלקו, קדושים תהיו היינו כדאי' קדש עצמך במותר לך, ובקדושת שבת הוא ג"כ כך, דאיתא ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג, עם מקדשי שביעי, והלא השבת הוא בעצמו קדוש, ומהו 'עם מקדשי שביעי', אלא הכוונה להכניס קדושת השבת בכל מקום, גם בתוך ימי המעשה.

בימי הספירה

קורין הפרשה בימי הספירה
מי בימים האלו העיקר לקדש עצמו

א"י "ואמרת אליהם קדושים תהיו". הנה קורין פרשה זו בימי הספירה, כי עיקר קדושה צריך האדם לקדש את עצמו בימים הללו, כנאמר בכתבי המגיד הקדוש זצ"ל שמיילוי 'עמר' עולה 'קדוש' [עבודת ישראל הקד' לפרקי אבות]. וניתנו לנו מקודם ימי חג המצות, שהמה בחינת אתערותא דלעילא, ואחר כך צריך האדם לעבוד בימי הספירה, עד בא יום המקווה יום הגדול חג השבועות הבא עלינו לטובה, אשר אז בוא האדם לידי מדרגה גדולה, בטהרת המקוה קודם אור הבוקר, שנאמר לכוון "לפני ד' תטהרו" העולה 'כתר', שזוכין אז לבחינת 'כתר', (שער הכוונות דרוש א לחג השבועות).

והנה בימי הפסח היתה עבודתנו בהמצות וד' כוסות, שהמה רומזין למוחין דאבא ואמא כנודע, וזה שנאמר "קדושים תהיו כו' איש אביו ואמו תיראו", היינו, שתאספו לכם יראת שמים ממוחין דאבא ואמא, ממצוות ומעשים טובים של ימי הפסח, על ידי אכילת מצה וד' כוסות, ואחר כך "ואת שבתותי תשמורו" המה ימי הספירה שבע שבתות, ואחר כך תזכו לחג עצרת, ברזא ד'כתר' וזה נרמז בתיבת "אני ד' אלקיכם"...

ונרמז גם כן "את שבתותי תשמורו", כי יום א' דפסח נקרא שבת, ויום מתן תורה היה גם כן בשבת, כמאמרם ז"ל הכל מודים דבשבת ניתנה התורה (שבת פו:), ואז תשמורו שתהיו בקדושה מן יום א' דפסח עד יום מתן תורה.

עטרת ישועה קדושים אות ב'

18

¹⁸ ועי"ש בספר עבודת ישראל, אבות פרק א שכתב: 'כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא', שנאמר (ישעיה ס, כא) "ועמך כולם צדיקים, לעולם יירשו ארץ" נצר מטעי, מעשה ידי להתפאר. כבר אמרנו שמלת לעולם הבא, רומז על הדבר המביא את האדם לעולם הבא, והשכר הצפון לצדיקים לעתיד לבא, והיינו התורה והמצוות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. ולזה אמר שכל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, רצה לומר: שלכל אחד מישראל יש לו מדור ושער כל אחד לפי מדרגתו, וכל חד לפום שיעורא דיליה בתורה ועבודה. וזה 'ישראל', אותיות י"ש רל"א. רומז על רל"א שערים של תורה, כידוע ליודעי חן. וי"ש גימטריא 'עמר', ורומז שזה השכר והעוה"ב הוא מדה במדה, כי 'עמר' הוא לשון מדה, והיינו לכל אחד לפי עבודתו ולפי מעשה התורה והמצוות כן גודל שכרו, כדאיתא (ב"ב עה). כל צדיק נכוה בהופתו של חברו. ועיקר השכר הוא ההארה והקדושה בעצמה, מה שהבורא יתברך מאיר לנשמות ישראל גודל קדושתו בתורה ועבודה וכמו כן לעולם הבא. וזה השכר והקדושה הוא כפי עבודת האדם כפי הכנתו שמכין עצמו לקבל האור והקדושה כנ"ל. וזהו "קול ה' בכח" (תהלים כט, ד), בכחו של כל אחד (שמו"ר כח). וזה "אשר יעשה אותם האדם וחי בהם" (ויקרא יח, ה), שיעשה המצוה והתורה והתפלה על זה האופן, עם גודל הכנתו וקדושתו, בכדי שיושפע ויומשך אליו בעבודתו, קדושת אין סוף ב"ה שהוא החי עולמים.

וזה שתיקן האר"י ז"ל לומר זמר 'האדרת והאמונה לחי עולמים', בשבת, וביותר בשבתות הספירה אז יתרבה הקדושה יותר. ובמלת 'ישתבח' נרמז ח"י שב"ת, וגם מספרו עולה

הנה ימי הספירה הם שרש הטהרה כדאיתא בזהו"ק. ולכן כל הסדרות שאנו קורין על הרוב בשבתות שבימי הספירה, מפסח ועד עצרת מרמזים בטהרה. בפרשת שמיני זאת החיה אשר תאכלו'. דהיינו שהבדיל השי"ת אותנו מכל העמים שלא יבא אל פינו שום דבר טמא, והפריש אותנו מכל מיכלא דמסאבותא, בכדי לטהר את נפשותינו. בפרשת תזריע מצורע נאמר בהם כמה פעמים הטהרה בהרבה ענינים. "וטהרה", "וטהר", "ביום טהרתו". בפרשת אחרי נאמר שרש הטהרה בקדושת יוה"כ, "לפני ה' תטהרו". פרשת קדושים מורה על טהרה, כי טהרה מביאה לידי קדושה, בפרשת אמור נאמר מצוות הספירה בעצמה, שהוא שרש הטהרה וכן"ל. בפרשת בהר נזכר ג"כ ענין הספירה. גם פרשת בחוקתי במדבר. הם ענין טהרה. והטהרה של ימי הספירה מרומז בהג' פסוקים וכי יטהר הזב וכו' וכו' עד מזובו שהם מט' תיבות, נגד מט' ימי הספירה.

אמרי אמת, לזבלין, תזריע מצורע תרכ"ו¹⁹

קדושי"ם תהיו

ע"י ספירת העומר

"קדושים תהיו", היינו שאתם בעצמיכם תראו על ידי מעשיכם, שתבואו לבחינת המוחין דגדלות, כמו שהייתם במדריגה זו בליל פסח בשעת קידו"ש היום, הנמסר בתיבת 'קדש', וזהו הוא "כי קדוש אני ד' אלקיכם" דייקא, 'כי' לישנא דהא, כפשוטו (תענית ט.), ורצה לומר, דהא כל בחינת המוחין הנשפע לכם אז בלילה ההוא, הרמוז במלת 'קדש', היה רק ממני אני ד' וכו' ולא על ידי מעשיכם, אשר על כן אין באפשרי שישאר הדבר בקיום, לזה תראו שאתם בעצמיכם על ידי מעשיכם, תמשכו בחינת המוחין הללו, ואז ישאר הדבר בקיום כאמור.

והרמז שכן המילוי דתיבת עמ"ר גימטריא 'קדוש'. ומעכשיו התחיל הכתוב לפרש ענין המשכת המוחין, מה הוא ומי הם, והולך ומפרש לומר "איש אמו ואביו תיראו", היינו שתראו להאי"ר ולהמשיך המוחין דבחינת 'אבא ואמא'. ושוב

'קדוש'. ולזה צריך לסגל מעשיו מקודם לשוב על חטאיו בתשובה שלימה, ולתקן המעוות וביותר עון קרי רח"ל, שמספרו עולה 'יש' שהם דברים הפוכים, כי 'יש' הם אותיות קדושות, וקר"י הוא מאותיות שקר. וביותר זה התיקון הוא בימי הספירה, כי 'עמר' גם כן גימטריא 'יש' כנ"ל, ובתקנו מעשיו ובפרט בעון קרי הנ"ל להפכם לטוב ל'יש', אז יוכל לשרות עליו הקדושה. ורמז נפלא לזה, כי מילוי 'עמר', עין מ'ס ר'יש, עולה 'קדוש'. וזה "מלא העמר" (שמות טז, לב). וזה "והתקדשתם והייתם קדושים" (ויקרא יא, מד), כדאיתא (יומא לט). 'אדם מקדש עצמו מלמטה מעט, מקדשין אותו מלמעלה הרבה'.

¹⁹ וראה עוד בית אברהם בחוקותי: מובא בספה"ק כי שבעה השבועות של ספירה הם בחי' עשרת ימי תשובה, שמלבד ימי ר"ה ויוה"כ יש בהם ז' ימים, שהם נגד ז' מדות. ובימי התשובה, הוא בכל יום מדה כללית, ובימי ספירה הוא בפרטות, כל מדה לז' מדות. והקב"ה הרוצה בתשובה ומקבל שבים, נתן לעם ישראל את הימים הקדושים האלו לתקן את נפשו מכל סיג ופגם. ועל כן בימי הספירה קוראין בתורה כל הפרשיות של נגעים טומאות ומומין, שהזמן מסוגל לתקן את הכל. ושבת זו (בחוקותי, יסוד שביסוד) הוא בחי' שבת תשובה, שכל ענין של ימי הספירה הוא לתקן ענין יסוד, ובשבת זו שגם הכלל וגם הפרט של המדה הוא יסוד, אפשר בו לתקן את הכל, ולעשות ההכנה הראוי' לקראת קבלת התורה.

הולך ומוסיף לפרש, במה ובאיזה כח יחזיר בחינת המשכת המוחין הללו, ומפרש "ואת שבתותי תשמרו", היינו במצות ספירת העומר, "שבע שבתות" וכו' (ויקרא כג, טו) כנ"ל, ושוב מוסיף והולך לומר "אני ד' אלקיכם" דייקא, כי ר"ל בשתעשו כל זה בשלימות, אזי תהיו מוכנים לקבלת התורה, ותזכו לשמוע "אנכי ד' אלקיך".

²⁰ צבי לצדיק, קדושים

קורין הפרשה בימי העומר

ונרמז בה פסח ימי הספירה ושבועות

"איש אמו ואביו תיראו", (ויקרא ב') הקדים אם לאב. ויתכונן יען שפרשה זו היא תמיד בימי העומר, ויהיה נרמז במקרא זה, ענין משך הזמנים של פסח וספירה ועצרת, כי בפסח הוא הכוסות והמצות, וידוע כי הכוסות סודם ברזא דמוחין דאימא. והמצות ברזא דמוחין דאבא, ושותין הכוסות קודם אכילת מצה, ונרמז זאת בהקדמת אם לאב, במקרא זה אמו ואביו תיראו, ואח"כ הם ימי הספירה הנקראים שבתות כמ"ש [ויקרא כג טו] "שבע שבתות" והוא הסמוך לו "ואת שבתותי תשמרו", ואח"כ הוא עצרת שבו מכוונים בסוד ה'כתר', ומבואר בספרים אשר "אני ה' " פודו בבחי' 'כתר', עיין [אמרי נועם]. והוא הנרמז לעניננו בסיום הכתוב הזה "אני ד' אלהיכם" הרי נרמז במקרא שלפנינו, כל משך זמנים הללו כמבואר.

חמרא טבא קדושים

בספירת העומר

לקדש ימי החול כמו שבת

את שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו אני ה', נראה לבאר ההמשך וגם דהוי ליה למימר ממקדשי, ונראה לי דהנה רז"ל אפרו לנו התגלחת בימי ספירה עד ל"ג בעומר, ואמרו הטעם משום שמתו תלמידי רבי עקיבא, ובל"ג בעומר פסקו מלמות, ובאמת טעם זה קלוש דהא לא נשאר מהם, וביותר צריך ביאור הא באמת לאותן המסתפרים עד ר"ח, אסורים לאחר ל"ג עד ט"ו, וכאן לא שייך כלל הטעם הזה,

²⁰ עי"ש עוד שמבאר: ועפ"י הדברים האלה יש לומר, שהוא הוא כוונת הפתיחת המ"ר כאן (ויק"ר כד, ג') בהה"ד (תהלים כ, ג) "ישלח עזרך מקודש" וכו' עפ"י המבואר בספר הנחמד בני יששכר לזקיני הגאה"צ זללה"ה (סיון א, אות ז') אשר הגם שכל בחינת הארת המוחין ותיקונים אינן נשארים בקיום, אעפ"כ לא על מגן היה, כי הפעולה היה בזה, כדי שיהי' ביכולת האדם להחזירם אח"כ על ידי מעשינו, בכח החקיקה שנחקק בתחילה בליל פסח, ובלא זה לא היה באפשרי לפעול בדינו, להמשיך אורין ונהירין ובהירין גדולים כאלה. ומעתה זה הוא ג"כ כוונת הפתיחה... להורות על החזרת בחינת המוחין והתיקונים דליל פסח, על ידי עבודת עצמינו, אשר קשה מאד לפעול פעולת האדם עלי האדמה על ידי עבודתו לבד, להאיר ולהמשיך אורין גדולים כאלה, לכן פתחו בזה הה"ד "ישלח עזרך מקודש" וכו', היינו שבכח הסימן ד'קדש' דליל פסח, נשאר עכ"פ הכח לעזר ולסעד אותנו, שיהי' ביכולתנו לפעול עכ"פ אח"כ, על ידי יגיעות רבות להחזירם שוב שנית, אף אחר שמשכחין מאתנו, לפי שעכ"פ נשאר הדבר מעט נחקק בזכרוננו כאמור.

אבל הענין מורה באצבע שימי הספירה הקדושים הללו, נחלקו לג' חלקים וכל חלק י"ו ימים, והחלק הראשון מסיים ב"ח אייר, ומזה ג"כ י"ל טעם למה נקרא חודש זה זי"ו, כי הזי"ן הוא צורת י"ו כמ"ש בזה"ק [ח"ב קנ"ח ע"א] כשהיו"ד תגא על וא"ו אתעבדת זי"ן, והחלק הב' מסיים בל"ג בעומר, ותקנו חזו"ל לקדש שני שלישים, כי בשאר הימים נאמר אז תצליח את דרכך ואז תשכיל [יהושע א ח], וישנתי אז, כמבואר בשו"ע [יו"ד רמ"ו סעי' ד], אבל בימים הללו שהם ימי דין צריכין לקדש ב' חלקים, אפילו חלק העסק במשא ומתן יהיה בקדושה, ואסרו לנו התגלחת שבוזה יש קדושה גדולה, כמ"ש גבי נזיר "וקדש את ראשו", והיינו לפי שהשערות הם דינים, והנזיר מעלה אותם למקום מופלא, כמ"ש כי יפליא ואז נמתקים הדינים כידוע.

וע"כ נצטוינו לספור הימים, שנשים אל לבנו שכל יום הוא דבר חשוב ודבר שבמנין, שלא לבלותו בדברים בטלים, וע"כ נאמר שבע שבתות תמימות תהיינה שאפילו ימי החול יהיו כמו שבתות, ואז יהיו תמימות כלן שוין לטובה, וכמ"ש בזה"ק שצריך שלא יתאבד ממנו חושבנא דא, וע"כ בספירה זו יטהרו נפשות מזוהמתן, וזה"ש "את שבתותי תשמרו" שיהיו נזהרין באותן השבתות תמימות, ואז "מקדשי תיראו" שתתראו לפני קדושתו להמתיק הדינים, אזי אני ה', שתעשו כי אני הוא השכינה, עם השם הנכבד, שיאיר בעולמו וישפיע חסדים מגולים אכ"ר.

מראה יהזקאל קדושים

ובשנה הרביעית אחר סיום ספירה רביעית
עת רצון להמשיך כל השפעות

הזוה"ק בהעלתך קנ"ב ע"ב ברע"מ וז"ל אימתי כרוזא כריז בי"ד לירחא תנינא דהא מתמן עד ז' יומין תרעין פתיחין יע"ש, שהוא עת רצון וכיון שהוא עת רצון שעתא קיימא ליה, להמשיך כל השפעות טובות ברוחני וגשמי, רק שאלת צרכיו לא יבקש עבור עצמו, רק כדי שלא יוכל ס"א להפריע אותו מעבודתו להבורא ית"ש, דכשיהי' לו כל טוב יוכל לעסוק בתורה ותפלה במחשבות זכות וטהורות. וזהו שאמר הכתוב ובשנה הרביעית היינו בספיר"ה (שנ"ה גימ' ספיר"ה) שבוע ד' שהוא כ"ח ימים שהם ארבעה שבועות, שהוא סוף ספירת שבוע ד', יהי' כל פריז שהוא פסח שני כי ב' פעמים פס"ח עולה פרי"ו, וכשנצטרף גם תיבת כל הנאמר לקמיה, עולה ב"ל פרי"ו מספר רצו"ן שרומז לעת רצון שהוא קדש כנ"ל, ויוכל לומר הלולים לד' בקדושת איברם וקדושת המחשבה.

²¹ אהבת ישראל קדושים תרע"ד

²¹ וראה שם קדושים תרפ"ו, שמפרשו באופן אחר על ספירת נצח שבנצח: הנה כתיב (שמות כג, ב) אחרי רבים להטות, דרובו ככולו, וכהיום שהוא יום כ"ה בספירה הנה כ"ה הוא רובו של מ"ט ימי הספירה, ורובו ככולו. וזה שאמר הכתוב ובשנה הרביעית, שנ"ה גימ' ספיר"ה, בשנ"ה היינו ב' ספיר"ה והיינו ספירה דיומי וספירה דשבועי (דמצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי, מנחות סו.) דשניהם הם ספירה רביעית,

וזהו וב'שנה הרביעית, יום ד' בשבוע ד' (שלשה שבועות וארבעה ימים) שהיסוד הוא נצח שבנצח, וזהו יהי' כל פרי"ו גימ' ב' פעמים נצ"ח, הנה זה היום הוא רובו של מ"ט ורובו

קדושים תהיו בימי הספירה
כי קדוש אני בקבלת התורה

"וידבר ה' וגו' ואמרת אליהם, קדשים תהיו" וכו'. הנה אמרו חז"ל (אבות פ"ג מ"א) 'הסתכל בשלשה דברים' וכו' 'דע מאין באת' וכו'. הנה כל זה מרמז, על ימים שבין פסח לעצרת, שחולכים ממדרגה למדרגה עד קבלת התורה, היינו שבשעת יציאת מצרים היתה התחלת התגלות הדעת, כמאמר חז"ל (ב"מ סא:): 'אני הוא שהבחנתי בין טיפה של בכור, לטיפה שאינה של בכור', רצה לומר: שאז היתה התגלות הדעת, שיבינו בני אדם שהשם יתברך הוא הבוחן כליות, ומשגיח תמיד על מעשה בני אדם ומחשבותם, ומושל בכל, ועל ידי זה ירא ויפחד ויבוש ממנו יתברך, ויטהר מחשבותיו ומדותיו לעבודת הבורא ברוך הוא, כן ישתדל כל ימי הספירה, עד שיגיע למדרגה גדולה שהוא בחינת שפלות והכנעה, שהוא בקבלת התורה, שהתורה נמשלה למים (תענית ז.) 'מה מים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך', וכו', רצה לומר: שאין התורה שורה, אלא על מי שיש בו שפלות ונמוכת רוח...

'ודע לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון', רצה לומר: שתזהר מאוד באותן הימים שהן 'לפני מי', רצה לומר: לפני יום החמשים, שהוא יום קבלת התורה, כי אתה עתיד ליתן דין וחשבון עליהם, כי אז הוא העת וזמן, להתקדש וליכנס לבחינה גדולה שהוא שפלות וענוה.

וזהו "קדושים תהיו", מרמז לאותן הימים, רצה לומר: 'הי' מן 'תהיו' מרמז לבחינת יציאת מצרים, יציאת הדעת, שהיה בחמשה עשר בניסן. ואות ו' מן 'תהיו' מרמז לבחינת קבלת התורה, בחינת ענוה שהיה בששה בסיון. וכשתזהרו באותן שתי בחינות אז תהיו קדושים לה'. גם מרמז בפסוק "כי קדוש אני ה' אלהיכם" וגו'. רצה לומר הוי"ה מרמז לבחינת קבלת התורה, בחינת חסד, (ע' זח"ג רכג.), "אלהיכם" בחינת יראה וגבורה (ע' זח"ג סה.), מרמז לבחינת יציאת מצרים, מרמז לב' בחינות הנ"ל.

בת עין קדושים

נקראת בחודש אייר

להטהר מהנאות הגוף ע"י שבת ולימוד התורה

ופרשה זו קורין תמיד בחודש אייר, דאיתא בספר יצירה המליך אות ו' בהרהור, וכו' ואייר בשנה, דכל ימי הספירה הם לתקן פגם זה, כמו שכתב האר"י ז"ל, ונרמז 'עמר' בגימטריה קר"י והעיקר בחודש אייר, שנברא באות ו' בהרהור... וכל ימי הספירה חמה לטהר עצמם מטמאת מצרים להיות כלים טהורים מוכנים לקבל התורה שהוא עיקר התיקון לפגם הברית כדאיתא במדרש (פרשה זו) מי שהיה למד דף אחד ילמוד שני דפין וכו' והתורה היא רפואה לברית המעורר ולברית הלשון, כדכתיב מרפא לשון עץ חיים,

ככולו, זהו יהי' כל, ככל ההכנה לעצרת שבו נדונין על פירות האילן, זהו כל פרי, אשר מהיום צריכין להיות מוכן למטי טהור לעצרת זמן מתן תורתנו לקבלת התורה ברצון. וזהו יהי' כל פרי קדש הלולם לד', אשר כ"ל פרי"ו גימ' רצו"ן, יהי"ה קד"ש הלולם להוי"ה גימ' תור"ה, יהי' קדש.

ואמרו ז"ל (עירוכין טו:) אין עץ חיים אלא תורה, דכתיב "עץ חיים הוא" וגו' והוא רפואה לברית הלשון, וכתיב גם כן "ולכל בשרו מרפא" מרמז גם כן לברית המעור שנקרא בשר, כדכתיב "ונתתי בריתי בבשרכם", ובפרט בשבת זה פרשת קדושים דכתב הרמב"ן שמצות קדושים תהיו, כולל מצות קדש עצמך במותר לך, בכל עניני הנאת הגוף, שהוא שורש הנחש, שהכניס שירגיש האדם הנאת הגוף, הזמן בשבת זה לתקן כל שורש הפגם.

פרי צדיק קדושים, אות יב'

הבטחה שיהיו קדושים

במדרש וזוה"ק כי הוא הבטחה

"קדושים תהיו", במדרש וזוה"ק כי הוא הבטחה ג"כ, כי איך יוכל בשר ודם להתקדש בקדושת השי"ת. אך "כי קדוש אני ה' אלקיכם". פירוש: אחר שהוציאנו השי"ת ממצרים שהיינו משועבדים להם, והבדילנו מהאומות, שהחיות והבהמה שיש בתוך כל איש ישראל הוא מהשי"ת, וז"ש "אנכי ה' אלקיך" כו' מיוחד מלכל האומות, אף שכח כל הנבראים ממנו ית', אבל בדרך הסתר וצימצומים, אבל חיות כל איש ישראל היא חלק אלקי ממעל, וממילא בכחינו להתקדש גם בעוה"ז.

שפת אמת קדושים תרל"א

22

צווי והבטחה ביכולת להתקדש

בזה שאמרה תורה קדושים תהיו, הנה יצא מפיו של הקב"ה משפט לומר, שהאיש הבא להתקדש תהיה לו היכולת להתקדש, ולא תהיה יכולת ביד חלקי הרע וכחות החיצונים לעכב. וזהו שבא בלשון ציווי ובלשון הבטחה, שלשון 'תהיו' סובל שני המשמעות, שבשביל הציווי הוא הבטחה, ובשביל ההבטחה שוב הוא ציווי, ויש להעמיס זה בדברי זוה"ק (פ"א). קדושים היו לא כתיב אלא קדושים תהיו, עיי"ש.

ולפי האמור יתפרשו לנו דברי המדרש (פ' כ"ד) שעשרת הדברות כלולין בתוכה, "אנכי ה' אלוקיך" וכתיב הכא "אני ה' אלקיכם", ואינו מובן הלוא כמה פעמים כתיב לשון זה בתורה, ולא אמרו שהוא כדיבור "אנכי ה' אלקיך". אך לפי דרכנו י"ל, דהנה ידוע דגלות מצרים היתה התפשטות כחות הרע, שהכניסו את ישראל למט' שערי הטומאה, עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם, וזהו "ובמורא גדול" זה גילוי שכינה... א"כ כמו יצי"מ בכלל ישראל, שגילוי השכינה עיכב בעד התפשטות כחות מצרים, ונסתלקו ויצאו ישראל לחירות, כך הוא בכל פרט ופרט שמצות קדושים תהיו מעכבת בעד התפשטות חלקי הרע, שאינם מניחים להתקדש, ועל כן דיבור זה "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקיכם" הפירוש בשביל שאני קדוש, אני רוצה שעמי יהיו קדושים, כי נאה לקדוש פאר

²² וראה עוד שפת אמת קדושים, תרנ"ז: "קדושים תהיו", ובמדרש "מרום לעולם ה' כו', נתת קדושה לישראל לעולם, שנאמר "קדושים תהיו". כי קדושים תהיו היא גזירת הכתוב והבטחה כי לעולם נמצא קדושה טמונה בנפשות בני ישראל. כמ"ש 'לעולם יראה אדם עצמו כאילו קדוש שרוי בתוך מעיו'.

מקדושים, ועל כן אני עושה משפט, שלא יתפשטו כחות החיצונים יותר מדי, ותהיה היכולת בידכם להתקדש, והוא כענין "אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים", שבשביל שאנכי אלקיך עשיתי משפט במצרים, שלא יתפשט עוד כחם הרע עליכם.

שם משמאל קדושים תרפ"א

כח להתקדש

הרה"ק אדמו"ר מגור בעל החידושי הרי"מ זי"ע היה מסיים קדושים תהיו כי קדוש אני ד'. והוא מחמת שישראל דבוקים בד', וכמו שנאמר ואתם הדבקים בד' וגו' יוכלו להיות קדושים, ועל זה בוודאי יש לשמוח.

שיח שרפי קודש קדושים

ישראל קדושים הם

הרה"ק ר' אהרן מטשערנאביל זצוק"ל אמר פעם בשולחנו הטהור בפרשת קדושים לפני המון החסידים בלשו"ק: קדושים תהיו, כי קדוש אני, איר זענט הייליג, ווייל איך בין הייליג, [= אתם קדושים מחמת שאני קדוש], כי קדוש אני ה' אלהיכם, איך בין הייליג, ווייל קודשא ברוך הוא איז הייליג. [= אני קדוש כיון שהקב"ה קדוש] ועמד ממקומו ואמר: אידן, איר זאלט וויסען, אז איר האט זוכה בדיון געווען, [= יהודים, תדעו לכם שזכיתם בדין, היינו שכן נפסק הדין בשמים]. ילקוט מאורי אור, קדושים

לעשות פעולה על מנת להשיג קדושה

הנה שמעתי בעצמי מפה קדוש אדמו"ר הקדוש בעל ישמח ישראל [מאלכסנדר] זצלה"ה בעת סעודת מלוה מלכה, והי' אז פרשת קדושים, ואמר קדושים תהיו, תהיו היא לשון הוי"ה, והוי"ה היא לשון מעשה, כמו מקיש הוי"ה ליציאה הנאמר בגמרא, היינו שהקב"ה אמר לישראל שתראו לעשות מעשה שתהיו קדושים, ולא תסמכו על זכות אבות שלכם, שאתם בני אברהם יצחק ויעקב.

עשר זכויות דף ט"ז

'קדושים תהיו' הוא כנגד מאמר 'אנוכי'

הבטחה שיהיו קדושים בכח התורה

כאן פתח ואמר "קדושים תהיו", ואיתא בזוהר הקדוש (פ"א א') 'קדושים היו' לא כתיב, אלא 'תהיו', תהיו ודאי. והיינו הבטחה שיהיו קדושים, כי קדוש אני ה' אלוקיכם", והוא נגד מאמר אנכי שנתקע תלמוד תורה בלבם, לכן "קדושים תהיו" ודאי, והיינו על ידי דברי תורה, וכמו שכתב בזוהר הקדוש (פ' סע"ב) דכיותא אשתכח באורייתא, דכתיב "יראת ה' טהורה עומדת לעד", כו' דקיימא תדירה בהאי דכיותא... קדושה אתקרי, דכתיב "כי קדוש אני ה'", ודא אורייתא דהוא שמא קדישא עלאה, כו'. והוא שהבטיחם השם יתברך שלא ידאגו פן יתקלקו חס ושלום, כמו שדאגו במרה, ואמר להם שיזכו לתורה, ועל ידי התורה לא תתעדי דכיותא לעלמין. וזהו קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' ודא אורייתא דהיא שמא קדישא, שהתורה נקרא שם ה' כמו שדרשו (ברכות כא.) מן הפסוק "כי שם ה' אקרא" לברכת התורה לפניך.

פרי צדיק קדושים, אות ג'

²³ עי"ש ההמשך: ואמר אחר כך מצות מורא אם ואב, שזה מורה על הקדושה שיש בגוף הישראל, ומצות שבת שמורה על קדושת הנפש וכאמור, וזה שכתב בזוהר הקדוש (פ"ב סע"א) "איש אמו ואביו תיראו" דא גופא, "ואת שבתותי תשמורו" דא נפשא, וזה נתן להם

התורה מבשרת קדושים תהיו ובל ידח נפש מישראל

או יאמר "קדושים תהיו" וגו' פירוש דהתורה מבשרת אותנו שבוודאי קדושים תהיו ולא יאבד נפש אחד מישראל ח"ו, רק בוודאי יתוקן ויתעלה, וטעם כי קדוש אני ואתם הם חלק אלהי ממעל, והקודשא בריך הוא וישראל כלא חד, כמאמר רז"ל אתם עשיתם חטבה אחד, כו' שנאמר שמע ישראל וגו' אף אני אעשה אתכם חטבה אחד, שנאמר "ומי כעמך ישראל גוי אחד" וגו' מאור עינים, טשונאביל, קדושים

בסוף יתקיים בו ההבטחה שיהיה קדוש

ובאמת כאשר ישים האדם אל לבו כדברים האלה, גורם התעוררות וחיזוק, שהרי סוף כל סוף כל פרט ופרט תתקיים בו ההבטחה שיהיה קדוש, כמ"ש בפדר"א שקדושים תהיו הוא הבטחה, שעתידים להיות כל ישראל קדושים, וכן משמע בזוה"ק "קדושים תהיו" ודאי, אלא שזה מתוקן ליכנס תיכף למדה זו, ויש שצריך כיבוס וכיבוס כבש"ס שבת (קנ"ב:) כלי ינתנו לכובס, אבל סוף כל סוף אחר המירוק והגלגולין ישוב כל איש ישראל להיות קדוש. ואולי זה כוונת הכתוב "והיה כל הנשאר בציון והנותר בירושלים, קדוש יאמר לו", היינו אפי מי שהוא בבחי' שיריים ונותר, שאין אדם משגיח עליהם נמי קדוש יאמר לו, ולהם לא כתיב אלא לו, משמע לכל פרט ופרט איש לא נעדר, וא"כ מוטב שלא ירבה בהליכה שלא יצטרך להרבות בחזירה.

שם משמואל קדושים תרע"ד 24

לחיזוק שלא תסור מהם הקדושה לעולמי עד וכאמור, וכן מצינו ששכר כיבוד אב הוא תורה שבעל פה, דנדרש (קידושין מ.) שאוכל פירותיהן בעולם הזה, מדכתיב "ולמען ייטב לך" ואין טוב אלא תורה, (כמו שאמרו ברכות ה.) ותורה שבעל פה נקרא גם כן טוב דכתיב "טוב לי תורת פיך", דהיינו תורה שבעל פה.

²⁴ וראה עוד שם משמואל קדושים תרע"ו: לשון התורה כהנים פרושים היו, קדושים תהיו, וכבר דקדקנו אם בא לפרש מלת 'קדושים', שהכוונה להיות פרוש, לא היה לו לחזור ולכתוב "קדושים תהיו", ועוד מהו השינוי שאצל פרושים כתב היו, ואצל קדושים כתב תהיו, בתוספת ת'. ולהנ"ל יש לומר דהיו הוא לשון ציווי, והכי קאמר דהדרך הנכון לקיים מצות "קדושים תהיו", שזה כמעט אין ביד האדם, כי האדם אין בידו אלא להיות טהר ידים, אבל להיות קדוש שפירושו נבדל לגמרי, אין זה ביד האדם, לזה אמר הת"כ שהציווי בעצם העשייה, אינו להיות קדושים, אלא הציווי הוא להיות פרושים, ואז יהיה ראוי להיות שורה עליו קדושה אלקית, וידחה ממנו הפסולת וכחות הרע ממילא, ואז יהיה קדוש. וזהו קדושים תהיו לשון הבטחה שע"י שתהיו פרושים, יצמח מזה שתהיו קדושים. וזהו שבזוה"ק (פ"א.) וע"ד מאן דאשתדל בה, אתדכי, ולבתר אתקדש, דכתיב "קדושים תהיו" 'קדושים היו' לא כתיב, אלא תהיו תהיו ודאי.

ויוכן עפי"מ שהגיד כ"ק זקני האדמו"ר הגדול זצלה"ה מקאצק בפ"י מה דאיתא כמה פעמים בזוה"ק הלשון, דאשתדל באורייתא, דלשון שידול בארמית הוא כלשון פיתוי כלשון הקודש, "כי יפתה" מתרגם וארי ישדל, והיינו שיהיה מתפתה לדעת התורה להיות פרוש, נעשה טהור, ולבתר אתקדש, היינו ע"י שתחול עליו קדושה אלקית ותדחה הפסולת ממנו, וישוב להיות קדוש ממילא, וזהו תהיו ודאי שהוא הבטחה.

ידוע על הרה"ק ר' מנחם מענדל מהאראדאק [מוויטעפסק זי"ע], שהיה במינסק ודרש בביהכ"נ על הבימה, (אינני זוכר אם היה שם בקביעות, מה שקוראים שטאט מגיד, או שבא לשם באקראי, כמדומה, שהיה שם בקביעות איזה זמן), שם היו רגילים לשמוע בכל פעם מהמגידיים שלהם על עניני גיהנם, שגם הגיהנם לא יספיק להם, ועוד דברים כאלה, עד שכולם היו נמוגים מבכי, והיו גם שהתעלפו.

הרה"ק הנ"ל התחיל לומר בפני הקהל, שישראל קדושים הם, און סוף כל סוף איז קדושים תהיו, איהר וועט בלייבען קדושים, א"ב למה לדחות ולהניח על לאחר זמן, אלא והתקדשתם, תקדשו עצמכם והייתם תיכף קדושים, כל הקהל התפעל מהדברים, כי היו רגילים לשמוע דברים חזקים כנ"ל, ופתאום בא אחד ואומר להם שקדושים המה וגם יהיו קדושים, זה פעל עליהם יותר מהדברים המבהילים והמפחידים, מהגיהנם וכדומה.

ליקוטי סיפורים דף ס'

לעתיד יהיו כולם קדושים

והרי זה מוסר שידע כיצד יגיע למקומו

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם, קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' אלהיכם" (יט, א), מה שאמר 'קדושים תהיו' לשון עתיד, ולא אמר 'היו קדושים' כמו שאמר בפרשת קרח (במדבר טז, טז) "אתה וכל עדתך היו לפני ה'", גם מה שאמר דבר ואמרת הוא כפל, והנה רש"י ז"ל פירש שפרשה זו נאמרה בהקהל, אל כל ישראל ביחד, והוא מתורת כהנים (יט, א) ודרשו ז"ל מחמת שכתוב "אל כל עדת בני ישראל"

ונראה דהנה השם יתברך בחר בנו מכל העמים, וכל האומות הם תחת השרים, אבל בני ישראל חבל נחלתו והיינו תחת ממשלת השי"ת לבד, ונשמח ישראל הם חלק ה' ויפח באפיו (בראשית ב, ז) כל הנופח וכו' (ספר הקנה בראשית שם), ועל כן אף על פי שחטא ישראל הוא (סנהדרין מד, א), ואפילו עבר על כל עבירות שבתורה ישולם לו גמולו על כל פשעיו, על כל פרטי ודקדוקי עבירה שעבר באריכות הזמן, אף כמה מאות שנה יקבל עונשו בעולם הבא לפי גודל התמדת עבירות, וכשיקבל על כל עבירות עונשו יגיע למקומו.

ועל כן אמרו (סנהדרין פ"י מ"א) 'כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא', אחר שקבל כל אחד ואחד עונשו, והטעם כי לא ידח ממנו נדח (עפ"י ש"ב יד, יד) וניצוץ אחד מנשמת ישראל אף שהוא בעומקי הקליפות מחמת חטאיו, באריכות הזמן יתוקן ויעלה למקום שורשו.

וזהו מוסר גדול, כשיעלה זאת תמיד על מחשבות בני אדם, שסופו בודאי לטהר ולקדש אחר שיקבל עונשו על כל פרטי עבירות, אפילו אחר כמה שנים לפי גודל העבירות ולפי גודל התמדתו בהם, אז בוודאי לא יציית ליצר הרע, ויפרוש מן העבירות מחמת גודל עונשו, שיקבל קודם שיגיע למקום שורשו.

וזהו "דבר אל כל עדת בני ישראל" וגם "ואמרת אליהם", ולשון 'אמירה' הוא לשון אמירה במחשבה שבלב, כמו (דברים ז, יז) "כי תאמר בלבבך", וזהו "ואמרת אליהם", שתכנים זה המחשבה בלבם של כל אחד ואחד מישראל, שיחשבו תמיד "קדושים תהיו", לעתיד יהיו כולם קדושים, אחר שיקבל כל אחד

ואחד עונשו סופו לקדש ולטהר, "כי קדוש אני ה' אלהיכם" ולא ידח ממנו נדח, על כן פרשה זו נאמרה בהקהל אל כל ישראל ביחד, לפי שגופי התורה תלוי בזה כשיחשוב תמיד שסופו לקדש ולטהר אחר שיקבל עונשין גדולים על כל פרטי עונותיו, מחמת זה יפרוש מחטאיו ויעשה תשובה.

25 אורח לחיים, קדושים

הרבה קדושות נכלל בתיבת קדושים וכשתהיו קשורים בתורה יוכלו בכך

מבואר בזה שאנו אומרים ג' קדושות, הוא הקודשא בריך הוא נקרא קדוש, והתורה נקרא קדוש על ידי שקדושת הקודשא בריך הוא נמשך בתורתו, שהיא שמותיו כולה, ועל ידי התורה ברא ישראל, ונמשך הקדושה בהם, כי בשביל התורה וישראל ברא העולם, הרי המשיך הקודשא בריך הוא קדושתו בתורה ובישראל, ונמצא הקודשא בריך הוא נקרא קדוש וישראל קדושים, כי בהם תלוי הג' קדושות הנמשכים מהקודשא בריך הוא, שהיא התורה הניתנת להם הנקרא קדוש, והם נקראים קדוש, וזהו הג' קדוש שאנו אומרים, שנמשך מהקודשא בריך הוא הנקרא קדוש, קדושת התורה, וממנה לישראל, ועל ידי זה מלא כל הארץ כבודו. וזהו 'קדושים תהיו' שנכלל הרבה קדושות בתיבת קדושים, כי קדוש אני ה', רצה לומר שאני נקרא קדוש, וממני נמשך הקדושה אליכם על ידי התורה, וזהו 'יכול כמוני, תלמוד לומר וכו' קדושתו למעלה כו', וממנו נמשך אליכם, ובכם תלוי, כשתהיו קשורים בתורה יוכלו בכך הקדושות כאמור.

מאוד עינים, תהילים

מאמר ה' קדושים תהיו נותן כח לכל יהודי להתקדש

קדושים תהיו כי קדוש אני ה' א. בדבר ה' שמים נעשו. ה' אמר ובחרת בחיים, מאמר זה נותן כח לאיש יהודי שיבחר בחיים, ויהי לו אומץ להתגבר על יצרו. ה' אמר קדושים תהיו, מאמר זה נותן כח לאיש יהודי להתקדש. התחלת הפרשה כתיב קדושים תהיו, ובסוף הפרשה כתיב עוד הפעם והייתם לי קדושים וגו', ההתחלה הוא שאמרה תורה לאיש יהודי שיתקדש, כי הוא חלק א' ממעל, ואח"כ כתיב בפרשה זו כל הפגמים והעריות, שאפי' אם נכשל ח"ו, ורוצה להתחיל מחדש להתקדש מעתה, ג"כ היכולת בידו, והייתם לי קדושים, אדם מקדש עצמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה. (יומא לט.)

בית אברהם, סלונים, קדושים

כי קדוש אני בכח נשמתכם חלק אלוקי ביכולתכם להתקדש

הנה פרשה זו נסמכה לפרשת עריות דלעיל בפרשת אחרי, ובפרשה הקודמת הזהירנו הבורא ית' להיותינו פרושים מן העריות האסורות, וכאן בא הכתוב להוסיף קדושה על בני ישראל, עם ה' בני אל חי, על דרך שאמרו (יבמות כ.) קדש

25 על דרך זה ראה גם ספר עבודת ישראל, קדושים: כתיב "קדושים תהיו". כי 'היו' לא כתיב לשון ציווי רק לשון עתיד, כי בוודאי תהיו קדושים. כי סוף דבר כל ישראל יהיו קדושים לעתיד ויהיה תיקון לכל הנשמות. וזה תוכחת מגולה לכל איש ואיש שישים אל לבו הואיל וסופו לתיקון ולהיות קדוש, יראה על כל פנים בבחירתו לקדש את עצמו מעתה והלאה, ויהיה אהוב וידיד לפני המקום ב"ה.

עצמך במותר לך... אמנם לבל יעלה על מחשבתו לשום תאוה חומרי וגשמי, רק יהיה בדול ומופרש מחשק התאוה, ואדרבה לקדש את עצמו אז במחשבות קדושות בכל האפשרי, לפי ערך השגת כל אחד ואחד. וכמבואר בספה"ק. וזהו לשון "קדושים תהיו" לשון פרישה והבדלה. וכמ"ש התוספות יו"ט בפירוש הלשון 'הרי את מקודשת לי' עיי"ש.

ואולי יאמר האומר, וכי היאך אפשר לבוא לבחי' מצוה זו ולקיימה, והלא התאוה שולטת על הרצון, ואיך הוא באפשרי להכניס בחי' הריחוק והפרישה והקדושה בבחי' החושב, והלא התאוה מנגדה ההפכיי. אכן יש עצה לאיש הישראלי, הרוצה להיות להרחיק עצמו מהתאוה הבהמית, ולהכניס בגבול הקדושה, והוא שיחיה חקוק במחשבתו בכל עת ועונה, הלא ידוע כי כל בחי' נשמת עם בני ישראל המה חצובים מתחת כסא כבודו ית' וית', והם חלק אלוה ממעל, ומדביק עצמו בשורשו הרמה בקודש באהבה וביראה. והבורא ברוך הוא וברוך שמו הנכבד והנורא. ידוע כי הוא ממלא כל עלמין ולית אתר פנוי מיניה, ועם כל זה הוא מובדל ומופרש מכל עלמין. וכשאדם בא לידי דביקות השי"ת באמת ובאהבה וביראה, אז הוא בסוד (איוב לב, ח) "נשמת שדי תבינם", ויכול לבוא לבחי' זו להדמות לקונו כביכול, בבחי' זו שהוא פרישות וקדושה, כי הוא חלק אלוה ממעל, ומה שישנו בהשורש ישנו ג"כ בגדר הענפים.

ולזה אמר הכתוב "כי קדוש אני ה' אלהיכם". היינו לאשר אני אלהיכם, ונשמותיכם המה חלק אלוה ממעל, לזה יש יכולת ביד כל איש ישראלי לבוא לבחי' קדושה הלזו, כל אחד ואחד לפי בחינתו ושורש נשמתו בקודש. ולזה בא הציווי בפרשה זו בהקהל "דבר אל כל עדת בני ישראל" כי כל נשמות ישראל המה חצובים ממקור עליון זו למעלה מזו. אמנם כולם שוים לטובה ולקדושה ולברכה. והבן כל זה היטב.

אוהב ישראל, קדושים

נאמרה בהקהל

נאמרה בהקהל

לעדות שישיראל קדושים לעולם

הענין הוא שנחזרו עתה בפרשה זו כל עשרת הדברות, כדאיתא בזוה"ק ובמדרש. ולכן נאמרה פרשה זו בהקהל כמ"ש רש"י ז"ל, כמ"ש בעשרת הדברות "הקהל לי את העם". והנה בקבלת התורה היו בני ישראל קדושים, כמ"ש "ואתם תהיו לי כו' וגוי קדוש" כו' "וקדשתם היום ומחר", כו'. אך ע"י החטא נפלו ממדרגה זו, ועתה אחר התיקון ע"י המשכן וע"י תשובה, חזרו להתעורר קדושה הראשונה, וזאת לעדות כי קדושת ישראל שנתן להם הבורא ית' הוא לעולם. רק עונותיכם מבדילים. אבל בהסרת המסך המבדיל ע"י תשובה, יכולין לעולם להתעורר הקדושה, וזו המתנה היא לכלל ישראל, רק שצריכין לזכות להכניס עצמו לכלל ישראל, וגם הכלל להתאחד ביחד. לכן בש"ק דמתאחדין, זוכין לקדושה שהיא הארה מלוחות הראשונות, כמ"ש במקום אחר...

שפת אמת קדושים תרמ"ב

נאמרה בהקהל' אחדות עם ישראל
ואחדות עם עצמו כל כולו

"דבר אל כל עדת בני ישראל" וגו'. איתא ברש"י ז"ל, פרשה זו נאמרה בהקהל, אל כל עדת בני ישראל. הפשט הוא להיות באהבה ואחדות עם בני ישראל, כמו שאמר ר' שמעון בן יוחאי שאם היה חסר אחד משישים רבוא, לא היה מתן תורה יכול להיות.

ואני אומר עוד, כי 'הקהל', היינו שיהיה ביחד עם כל כליו וכל אשר לו. כמו שאמר הרבי ר' בונם זצ"ל, "אתם נצבים היום כלכם", כל כולכם "ענקער גאר", כל עדת בני ישראל, וכל אחד הוא עולם קטן. כמו שמצינו (סנהדרין לז:): שכל אחד יאמר, בשבילי נברא העולם, והיינו שיקהל כל אשר לו.

26

חשבה לטובה, קדושים

משה השפיע בציווי קדושה לכל ישראל

מצאנו טעם נכון למה שהוצרכה תורה לרבות, שפרשה זו בהקהל נאמרה, כי משונה פרשה זו משאר פרשיות התורה, דבשאר פרשיות לא הקהיל משה, כי אם את האנשים שהיה תוכם כברם, מה שאין כן פרשה זו שרוב גופי תורה תלויים בה, היה צורך להשמיעה אל כל עדת ישראל, אפילו אותם שאין תוכם כברם, לצד שאם ישמעו מפי משה רבינו עליו השלום, פרשה זו שרוב גופי תורה תלויים בה, ודאי יאיר עליהם משרע"ה באור קדושתו, ויתעורר לבבם לשנות פנימיותם לטוב. אכן כדי שלא יהיה מקום לחוש, שע"י שיאספו אליו כל העדה וביניהם גם אותם האנשים שאין תוכם כברם ח"ו, תסתלק השכינה, הוצרך משרע"ה לאמר להם "קדושים תהיו", ואין זה ציווי אלא הבטחה, והיה בדבר נס מן השמים, שבכח דבוריו הקדושים של משרע"ה נפסקה זוהמתן של האנשים שלא היה תוכם כברם, ונתקדשו כבמעמד הר סיני,

דברי יואל קדושים

נאמרה בהקהל כי איש פרטי אינו יכול לקיים כולם

ברש"י פרשה זו נאמרה בהקהל... ידוע דרמ"ח מצוות עשה, מקדשין רמ"ח האברים שבאדם, ועל כן להיות קדושים, אי אפשר כי אם על ידי עשיית כל רמ"ח מצוות עשה, שהרי הרבה אינן נוהגות בזמן הזה, ויש מצוות שאינן נוהגות אלא במלך או בכ"ג, ויש הרבה מצוות שאינן אלא על ידי סיבה רחוקה מאד. אך כבר אמרנו במקום אחר, שאם אדם דבוק בכלל ישראל וכלל ישראל הם כאיש אחד, ומועילות המצוות של זה לזה, כמו באדם הפרטי, שמצוות שמקיים באבר זה מועילות גם לאבר אחר, וכבר דברנו בזה. אך כל זה באם הוא דבוק בכלל ישראל. וזה שנאמרה בהקהל, להורות שאי אפשר להגיע אל הקדושה רק באמצעות הכלל, מפני שרוב גופי תורה תלויים בה, והרי אי אפשר לאיש פרטי לקיים את כולם.

²⁶ על דרך זה ראה שם: "דבר אל כל עדת בני ישראל" וגו'. ואיתא ברש"י זל, פרשה זו בהקהל נאמרה, היינו כמו שאמר רבינו מקאצק זצ"ל על הפסוק (אסתר ט, טז), "נקהלנו ועמד על נפשם", היינו כאשר הקהילו כל האברים שלהם ורצונות שלהם, היו יכולים לעמוד על נפשם. וכמו כן הכח בהקהל, כל האברים והרצונות יכולים להיות קדושים. כי בהקהל כל ישראל ביחד אתה מוצא קדושה, כדאיתא בתניא (אגרת הקודש פרק כ"ג), דאם המלאך יבא בין עשרה מישראל היה נשרף מהקדושה.

ובזה יובן ענין ספירת העומר קודם שבועות, שכבר אמרנו שלשון עומר הוא קיבוץ הנפרדים, והוא התכללות כל הכתות, זה שרשו בחדס וזה בגבורה, ובקיבוץ כל כלל ישראל יחדיו, אז רק יכולין לקבל הארת חג השבועות בשלימות כמ"ש "ממלכת כהנים וגוי קדוש", ובמדרש אילו היה חסר אחד לא היה ראוי התורה להנתן. וכן כתיב "ויענו כל העם יחדיו", ופירש: הספורנו כלומר בין כולנו נשלים את חפצו. ושבט מסייע לזה שהוא רזא דאחד, ועל כן בשבת ניתנה תורה. ועל כן בימים האלו ימי הספירה מחויב כל איש נלבב, לדקדק בכל עניניו להרחיק ממנו כל עניני קנאה ושנאה לזולתו, ולהכניס בלבו אהבת ישראל בכלל ובפרט.

שם משמאל קדושים תרע"ג

אל כל עדת בני ישראל

קדושת ישראל מועיל להוסיף כח וקדושה

"דבר אל כל עדת בני ישראל", יהיה מי שיהיה, אם יבטל ויחבר וילך לעדת בני ישראל, למקום שנאמרים ישראל, ויהיה יקר בעיניו אסיפה זו, השי"ת מבטיח לו על העתיד "קדושים תהיו", הכלל ישראל יועיל לו, שהסוף יהיה שיהיה קדוש, היינו שלא יאסוף מן העולם בלא תשובה, והראיה לזה שכח קדושת ישראל מועיל לטהרה, "כי קדוש אני", וכמו שחז"ל 'קדושת למעלה, מקדושתכם', רצה לומר קדושת השי"ת היא מקדושתכם, רצה לומר מקדושת ישראל, כאז"ל (מד"ר איכה) ישראל מוסיפים כח בפמליא של מעלה, ומה שקדושת ישראל מועיל להוסיף כח וקדושה לכביכול, מכש"כ שיכולים להוסיף כח ואומץ וקדושה בלב איש ישראל, וכמ"ש המגיד מטריפק לכ"ק אאמו"ר זצלה"ה זי"ע,

וזש"כ הזוה"ק בד מטאן חברייא לפרשתא דא, הווי חדאין, החברייא קדישא בגודל שפלותם מקוצר עבודתם בעבודת הקודש, כד הווי מטאן לפרשתא דא, שמוכח מזה שהחברייא קדישא מועיל, להוסיף כח טהרה וקדושה לאיש ישראל, והשי"ת מבטיח לו קדושים תהיו, הווי חדאן, כי זה היה עיקר עבודתם וחפצם בדרכי ה' להיות קודש בקודש, היוצא מדברינו אלה שעצה נכונה לקיים מ"ע "קדושים תהיו", היא לבטל את עצמו בהכלל ישראל בביטול גמור ולהתחבר עמהם, וזהו עיקר החסידות בזמנינו, שעל ידי זה אנו בטוחים בהבטחת השי"ת שנהיה קדושים.

תפארת שמואל אלכסנדר, קדושים

27

²⁷ ומקום כאן להביא את דבריו הנודעים של בעל ה"מאור ושמש בפרשתינו: "וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל כל עדת בני ישראל, ואמרת אליהם, קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' אלהיכם" וגו'. ופירש"י ז"ל 'מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל, מפני שרוב גופי תורה תלויין בה. קדושים תהיו, הווי פרושים וכו'. ודברי רש"י צריכים ביאור, מה מלמדנו בזה שפרשה זו נאמרה בהקהל? ועוד מסתמא כל המצות הנוהגות בכללות ישראל נאמרו בהקהל?

ונראה בזה, דהנה הרמב"ם כתב בהלכות דעות, אם איש הישראלי דר באיזה מקום, שיש בו דעות רעות ומנהיגים לא טובים, צריך לברוח מן המקום ההוא, וצריך לילך ממקום למקום וממדינה למדינה, עד שיבא למקום תורה ודעות ישרות ומנהיגים טובים, שם יקבע מקום מנוחתו, ואם אינו מוצא שום מקום אשר ייטיב לו, צריך להתבודד במדברות וביערות, כדי שיברח מדעות רעות ומאנשי רשע. והאמת הוא, שכן צריך האדם לברוח ליערות ולפרוש עצמו מן המון עם, כדי שינצל מדעות רעות וממעשים רעים. אך זאת אינו מועיל אלא

אשר קדשנו במצותיו

קדושה הקדמה לכל המצוות ולכן בהקהל

מצוה זו הקדמה, שעל ידי זה זוכין לקיים כל התורה ומצוות, וכמו שביאר רמב"ן שבלא זה יהיה נבל ברשות התורה, עיין שם, וזה נ"ל פירוש, מה שכתוב בתורת כהנים הובא ברש"י ז"ל שנאמר "אל כל עדת" שמצוה זו בהקהל, שרוב גופי תורה תלוין בה, ויש להבין מה טעם זה שנזכר הרבה מצוות, להיות נאמר בהקהל, והרא"מ וקרוב אהרן נדחקו,

ולעניות דעתי כמו שפירשנו שאין הפירוש שהרבה מצוות נכתבו בפרשה, שמאמר "כל עדת" אינו על כל הפרשה, רק פירושו שהרבה מצוות תלוין, במצוה זו של קדושים תהיו כנ"ל, שזה הקדמה לקיום הרבה גופי תורה, וכל הקדמה צריכה להיות בהקהל, כענין הקהל בשעת קבלת התורה, וזה מבואר שכל התחלה והקדמה שהוא יסוד הדבר, צריך להיות בהקהל כנ"ל.

שפת אמת ליקוטים, קדושים

להנצל מן הדברים המעכבים עבודת השם יתברך, אבל להשיג הקדושה העליונה, אינו זוכה עד שידבק עצמו אל אנשי השם עובדי ה' באמת, ולהשתתף עמהם יחד בעבודה רבה, הן בתפלה והן בלימוד התורה, ועיקר המצוות הכל יהיה בכנסיה יחד עם מבקשי ה', ואז יוכל להשיג הקדושה העליונה. ולפי רוב העם המתקבצין יחד לעסק עבודת ה', כן שורה עליהם הקדושה העליונה, כמו שאמרו חכמי המשנה 'לפי רוב הקהל, הן מברכין' כי לפי רוב הקהל, כן משיגים הקדושה העליונה, שברוב עם הדרת מלך,

אבל אם האדם ירצה לפרוש עצמו מן הציבור, ולהתבודד עצמו להתפלל ביחיד, או לשום עיקר עבודת ה' הנעשה בכנסיה יחד, בלתי אפשר שישג הקדושה העליונה, ולא עוד אלא יוכל לנטות חלילה מרוב גופי תורה, אם יתבודד עצמו ויפרוש מן הציבור, כמו שאיתא בגמרא על פסוק "חרב אל הבדים" ואיתא שם 'ולא עוד אלא שמתטפשים' וכו' שאי אפשר לשום נברא להיות ביחיד, זולת הבורא יתברך שהוא יחיד ומיוחד. וזהו אחד יחיד שאינו אפשר לשום נברא להיות ביחיד, אלא להבורא יתברך שמו שהוא אחד יחיד ומיוחד, לבן צריך האדם לדבק עצמו עם עובדי ה', ולהיות בכנסיה יחד עמהם לכל עבודת הקודש.

וזהו פירוש הפסוק 'וידבר ה' של משה לאמר, דבר אל כל עדת בני ישראל' ופירוש רש"י 'מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל', פירוש: פרשה זו של 'קדושים תהיו', בהקהל', היינו: שאי אפשר לאדם שיוכה אל הקדושה, אלא אם כן שיהיה בכנסיה יחד עם הקהל, בעבודת ה'.

מפני שרוב גופי התורה תלוין בה, דהיינו תפלה בציבור ודומיהן. וגמר אומר הכתוב "קדושים תהיו" 'היו פרושים', פירוש שבפרשה זו נצטוו ישראל להיות קדושים, ויוכל האדם לטעות, שהפירוש הוא "קדושים תהיו" דהיינו: שאם יתבודד עצמו ויפרוש עצמו מן הציבור, יזכה אל הקדושה, לכן נתחכם רש"י ופירש קודם לזה, 'מלמד, שפרשה זו נאמרה בהקהל', דהיינו: שאינו זוכה אל הקדושה, אלא בהקהל עצמו עם הציבור מבקשי ה', אבל מה שנצטוו להשמר מן הדברים המעכבים לעבודת ה', כנ"ל לזה טוב התבודדות. ולזה מדייק רש"י 'מלמד שפרשה זו של קדושים נאמרה בהקהל, זו דוקא.

וזהו שאיתא במדרש רבה "קדושים תהיו" יכול כמוני? תלמוד לומר: כי קדוש אני, 'קדושתי למעלה מקדושתכם'. פירוש: יכול כמוני? שהאדם ירצה להתבודד להיות ביחיד, ויסבור שעל ידי זה ישיג הקדושה העליונה, תלמוד לומר: "כי קדוש אני", 'קדושתי למעלה מקדושתכם' שאין זה אלא בהבורא ברוך הוא לבדו שהוא יחיד ומיוחד, אבל אם האדם ירצה להמשיך עליו קדושת הבורא ברוך הוא, אי אפשר אלא בהקהל יחד, לעבדו שכם אחד. כנ"ל.

קדושים תהיו היא כלל התורה כולה

בזהר (פ"א ב' ריש ד"ה איש תנינן) דפרשא דא כללא דאורייתא, עיין שם, נראה שכל דבר זה ד"קדושים תהיו" היא כלל התורה כולה, דכל המכוון שבתורת כהנים ומצותיה, הוא רק להכניס בלב קדושה, וכמו שנאמר "ועשיתם את כל מצותי, והייתם קדושים" וגו' וכן בפרשה זו "ושמרתם וגו' ועשיתם אותם אני ד' מקדשכם", דכל המצות נותנים קדושה בלב האדם, כמו שאומרים בברכתם 'אשר קדשנו במצותיו, וצונו', ובקדוש היום 'אשר קדשנו במצותיו' כו' ובתפלה 'קדשנו במצותיך', ונאמר על קבלת התורה "ואתם תהיו וגו' וגוי קדוש", ונאמר "ואנשי קודש תהיו לי" ונאמר "כי עם קדוש אתה" וגו', ונאמר "ואנשי קודש ישראל לד'",

ומה שאמר תנינן, נראה דכוון לברייתא דתורת כהנים והוא גם כן במדרש רבה, דעל כן נאמרה בהקהל, לפי שרוב גופי התורה תלויין בה, ופירוש גופי, היינו עיקרי התורה, ויש לומר כמו שכתבתי דאין הכוונה למצות שבפרשה, דזה אמר במדרש רבה שם אחר כך, דעשרת הדברות כלולין בה, אבל קאי על מה שכתוב קדושים תהיו (ומ"ש רוב י"ל משום דיש הרבה להכניס טהרה, דהוא מקמי קדושה כמו שאמר רפב"י בע"ז (כ:))... ועל כן נאמרה בהקהל כמו במתן תורה, שאיתא דאלמלא חסר אחד מישראל לא ניתנה תורה, כי ס' ריבוא דדור המדבר, הם ס' ריבוא אותיות דתורה, כי כל אחד שורש נפשו הוא מאיזו אות או חלק מאות מהתורה, ואם היה חסר היה חסר אותו אות, או אותו חלק וספר תורה שחסר, אפילו קוצו של יוד כולה פסולה.

פרי צדיק קדושים אות א

28

הפסוק הזה הוא חיזוק גדול ותקיפות לישראל

"ואבדיל אתכם מן העמים, להיות לי, קדושים". הפסוק הזה הוא חיזוק גדול, ותקיפות לישראל, אחר גודל היראה, שנצטוו בזה הסדרה להתקדש בכל מיני קדושות, ולהתגדר בכל מיני גדרים, ולהיות מנוקים ומבוררים מכל סיג ופסולת. ואילו נאמר "ואבדיל העמים מכם", היה משמע כאדם הבורר פסולת מתוך האוכל, ולא ישאיר רק הטוב והמנוקה. ועכשיו שנאמר "ואבדיל אתכם מן העמים", כאדם הבורר אוכל מתוך הפסולת, וכל מה שיש עליו שם אוכל יניחו לאוכל. וכן מבטיח לנו השי"ת שיבדיל אותנו מן העמים, היינו שיברר אותנו נגד

²⁸ וראה עוד בפרי צדיק: וכן כאן גם כן מה שכתוב "קדושים תהיו, כי קדוש אני" שאמר בתורת כהנים 'מה אני קדוש, אף' כו', היינו קדוש כמוהו יתברך, ואף שאמרו במדרש 'יכול כמוני, תלמוד לומר: כי קדוש אני, קדושתו למעלה מקדושתכם' אינו סותר למה שכתוב בתורת כהנים כמה פעמים, הלשון 'מה אני וגו'', כי האדם צריך להתדמות לקונו, וכמו שאמרו על פסוק "ולדבקה בו", הדבק במדותיו, מה הוא רחום' כו' אבל הוא רק כפי השגתו במדותיו יתברך, ובאמת לקדושתו יתברך אין קץ, וכן בקדושת האדם יש מדרגות לאין שיעור, ועדת קרח אמרו "כל העדה כלם קדושים" בו' ודבר שקר לא נכתב בתורה, ובודאי האמת היה כן, אבל יש קדושה למעלה מקדושה, וכל ישראל קדושים. ואהרן נבחר לקדוש בין קדושים, וכמו שכתוב בפרשת אמור "וקדשתו וגו' קדוש יהיה לך כי קדוש אני ד' מקדשכם"

העמים, שאף הקטן שבישראל היא הטוב. ועל זה הפטרת זה הסדרה "הלא כבני כושים כו' והניעותי אתכם כאשר ינוע בכברה, ולא יפול צרור ארץ".
מי השילוח, איזבצא, קדושים

ענינים שונים

ואהבת לרעך כמוך ויראת מאלהיך הם ג"כ הבטחות
וכל אלה הדברים בפסוק, "קדושים תהיו", "ואהבת לרעך כמוך", "ויראת מאלהיך" הם ג"כ הבטחות, כי ע"י שמירת אלה המצוות יזכו לאלה המדרגות. כאשר חכמים הגידו כי "ואהבת לרעך" כלל גדול בתורה, א"כ קשה מאוד לקיימה, רק באמצעיות מצוות הקודמות "לא תלך רכיל", "לא תשנא", "הוכח תוכיח", זוכין אח"כ לואהבת כנ"ל.

שפת אמת קדושים תרמ"א

קדושים תהיו

מצוה מוללת לגדולים ולקטנים

ונראה לפרש דהנה במצוות "קדושים תהיו" כבר אמרנו שהיא מצוה מוללת, הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו, ויתכן למעשה אחד שלזה יקרא פחיתות לפי מצבו ומעלתו, ולזה יקרא קדושה לפי שפלות מצבו. והפירוש קדושים מובדלים ממה שהוא, ולאדם שהוא בשפל המצב, יבדל ממצבו שהוא עומד בו, ואם יזכה לעמוד במצב יותר טוב, אז עליו המצוה להבדל גם מזה, וכן הוא הולך ומתעלה עד אין שיעור וחקר, עד שאפי' למרע"ה שהיה בתכלית קדושת המין האנושי, נמי מוטלת עליו מצוות "קדושים תהיו", להבדל עוד יותר גם ממצבו, ואף שאין אתנו יודע עד מה. וזה שמסיים "כי קדוש אני ה' אלקיכם", היינו כשם שאין שיעור לקדושתו, כן לא יהיה שיעור לקדושתכם. וכך היא צורת אדם המעלה, להיות הולך למעלה מדרגא לדרגא, ואם אינו הולך ומתעלה בהכרח הוא הולך ויורד, ועל כן נקרא האדם מהלך, כלפי שהמלאכים נקראים עומדים. והדברים עתיקים. שם משמואל פרשת בראשית תרע"ח

קדושת מעשים תחילה

"איש אמו ואביו תיראו, ואת שבתותי תשמרו", ואחר כך "אל תפנו אל האלילים". ויש להתבונן מדוע בעשרת הדברות נאמר "לא יהיה לך" קודם שבת? ושבת קודם לכיבוד אב ואם? ובכאן, אחר מאמר 'קדושים תהיו' שהוא כנגד 'אנכי' נאמרה יראת אב ואם, ואחר כך שבת, ואחר כך "אל תפנו אל האלילים"? ונראה על פי מאמר כ"ק זקניי זצללה"ה מקאצק, שיש קדוש במעשים, ויש קדוש במוח, וזה 'כיבוד, ויראת אב ואם' שהיא חמורה שבחמורות, היא קדושה במעשים, ושבת, היא קדושה במוח, ועל כן כאן דסמוכה לקדושים, נאמרה יראת אב ואם מקודם, שבראשונה צריך אדם להתקדש במעשיו, ואחר כך לעלות במעלות הרמות להתקדש במוח.

שם משמואל קדושים תרע"א

חמשה עשר תיבות כמנין י"ה,

בפרשת קדושים בפסוק השני (יט, ב) "דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' אלהיכם", בפסוק הזה יש בו חמשה עשר תיבות כמנין י"ה, כי רש"י ז"ל פירש שם "קדושים תהיו", הו' פרושין מן העריות ומן העבירה ע"ש, וכשיהיו ישראל קדושים להפרד מן העריות ומן העבירה, ויעשו יחוד בזווגיהן, אז אין נפרד מהם י"ה של איש ואשה, ולרמז זה נכתבו ט"ו תיבות כנ"ל.

אורח לחיים מהרה"ק רבי אברהם חיים מזלאטשוב אחרי

סמיכת הפרשה הזאת

שיהיו נקיים בגוף ובממון

"איש אמו ואביו תיראו, ואת שבתותי תשמורו, וגו' אל תפנו אל האלילים, וגו' וכי תזבחו זבח שלמים, וגו' ואוכליו עונו ישא". סמיכת הפרשה הזאת מה ענין זה לזה. הרמז בזה להורות לנו הדרך במצו' שיהיו נקיים בגוף ובממון דהיינו אם צריך ממנו לכיבוד אב ואם, ולעשות בו עונג שבת, או צדקה לת"ח הקרוי שבת כמבואר בזוה"ק. בזה יהיה הו"א שיעשה עולה בממון, דהיינו שיחמוד כסף וזהב עליהם, ויאמר בלבו, כמה אני עושה מצות ומעש"ט, ולא אעבור רק על לאו אחד ליקח דבר מע"ג או לעשות עולה במדות, שזה ג"כ כעובד ע"ג, ויאמר בלבו הלא אין אני לוקח עבור עצמי, רק בשביל כיבוד אב ות"ח היושבים לפני ה' בבהמ"ד. על זה מביא הכתוב "וכי תזבחו זבח שלמים לה'", לרצונכם תזבחוהו" ופרש"י שאם תחשבו מחשבת פסול לא ירצה לפני. הרי לפניך שאין הקב"ה חפץ במצות, רק שיהיו נקיים, אפי' במחשבת פיגול האוכלו בכרת.

לכן גם המעות צריך להיות נקי מכל ויהיה כסף טהור, "לעני ולגר תעזוב אותם" (ויקרא יט, י), "לא תגנובו" (שם יא), אל תאמר בלבבך בנתנך צדקה ושכר מלמדות, ועשיית המצות, על סמך זה תגנוב ותכחש, באומרך הלא אין אני לוקח בשבילי, רק עבור עניים ובני לת"ת. ומצינו כיוצא בזה בשם הבעש"ט ז"ל, שהיה המלאך מיכאל מלמד זכות, שמה שישראל עושים רמאות במשא ומתן, הכל עושים לשם שמים להחזיק בניו לת"ת, ולישא בת"ת ולהנות ת"ת מנכסיו. אני ה' נאמן לשלם שכר ואסייע לך לעשות צדקה ואני שונא גזל בעולה. ובזה יש קשר לפסוקים הללו. והבן. (מכתי"ק).

מי השילוח, איזבצא, קדושים

מסיימין בדבר טוב

דמיהם במ (כ). לכאורה יפלא איך מסיים את הפרשה בתיבות כאלו דמיהם במ, שלכאורה לא הוה סיום בדבר טוב, אלא שבא התורה לרמז בזה שיהי' לבני ישראל שפע של רכוש רב ודמים הרבה, וזהו דמיהם במ.

ילקוט מאורי אור

הרה"ק ר' יצחק מסקווירא זצוק"ל

להערות, מראי מקומות חדשים, תרומות

והנצחות, ניתן לפנות 052-7637540 או

במייל s0527637540@gmail.com

הירשם במייל ותקבל בל"ג כל שבוע חוברת